

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

◆◆◆ ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ
◆◆ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

***** ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Α΄.

1901-1902

ΑΘΗΝΗΣΙ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΗΣ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ"

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. Καλογερόπουλος.

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ: Είρ. Κ. Ασώπιος. — Ν. Βάγιας. — Αχ. Βενετᾶς. — Σπ. Δέ Βιάζης. — Γ. Βοντζαλίδης. — Δ. Γιάντες. — Δ. Δεσμίνης. — Πολ. Δημητρακόπουλος. — Ν. Ζαχαρίου. — Α. Ζήνων. — Στ. Ζωγραφίδης. — Θρ. Ζωτόπουλος. — Χ. Α. Ήλιόπουλος. — Δέσποινα Θαλασσινή. — Άγης Θέρος. — Ι. Π. Ίωαννίδης. — Κ. Καιροφύλλας. — Δ. Κακλαμᾶνος. — Δ. Γρ. Καμπούρογλου. — Ήλ. Καπετανάκης. — Καλλιόπη Κεχαγιά. — Β. Κοντόπουλος. — Αίμυλία Κούρτελη. — Άγαθ. Κωνσταντινίδης. — Σπ. Π. Λάμπρος. — Ν. Λάσκαρης. — Β. Μανῆς. — Μαρίκα Μαντζούνη. — Στέφ. Μαρτζώκης. — Φραγκίσκα Μίλλερ. — Τιμος Μωραϊτίνης. — Άχιλ. Νῆς. — Ν. Παπαγεωργίου. — Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου. — Μ. Παπασπύρου. — Ν. Ποριώτης. — Κλέων Ραγκαβῆς. — Μαρίκα Σωτήρχου. — Λάζαρος Σῶχος. — Δ. Π. Ταγκόπουλος. — Χ. Χρηστοβασίλης.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ: Φοῖβος Ἀριστεῦς. — Ν. Βαβέρης. — Σπυρ. Βικᾶτος. — Κ. Βολωνάκης. — Γ. Βρούτος. — Δ. Γαλάνης. — † Ν. Γύζης. — Α. Γέλβεστ. — Δ. Γερασιώτης. — Γ. Δημητριάδης. — Κ. Δημητριάδης. — Θ. Δημητρίου. — Ήπ. Θωμόπουλος. — Θωμᾶς Θωμόπουλος. — Γ. Ίακωβίδης. — Ε. Ίωαννίδης. — Ι. Καρακατσάνης. — Β. Κοντόπουλος. — Β. Μποκατοιάμης. — Στ.

Ξενοπούλος. — Κ. Ρωμαρίδης. — Θ. Ράλλης. — Γ. Ροῖλος. — Μ. Σκούφου. — Α. Σῶχος. — Π. Τσιργιώτης. — Θάλεια Φλωρᾶ. — Ζ. Φρονῶς.

ΞΕΝΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ: L. Abbema. — G. Arthur-A. Agache. — G. Alisart. — F. Barrias. — G. Bédouin. — E. Bayer. — A. Böcklin. — L. Bonnat. — W. Bougereau. — J. Bouchton. — R. Collin. — L. Deully. — J. Doré. — E. Fremiet. — J. Gandara. — Geoffroy. — P. Gervais. — T. Gooch. — J. Henner. — A. Keller. — A. Klamroth. — G. Landelle. — E. Lard. — G. Lavergne. — C. Leander. — J. Leempoels. — Lenbach. — B. Saint-Marcou. — D. Morelli. — Mirbeau. — Mourillo. — Perrault. — Peacock. — A. Rodin. — J. Romani. — Schneider. — A. Schram. — R. Simonetti. — M. Simonidy. — Smieratski. — E. Thirion. — Thuman. — Fr. Uhde. — A. Valentini. — J. Weertz. — P. Williams.

ΣΧΕΔΙΑΣΤΑΙ: Άνδρ. Κάτος, Κίμων Σαυλῆς. ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΙ: Karl Böhlinger, Δ. Κάβρας, Κ. Α. Κόνσολας, Σπ. Κοκκόλης.

ΦΩΤΟΤΥΠΟΣ: Β. Παλαγιαννόπουλος.

ΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΟΣ: Ήλ. Καζάνης.

ΠΙΕΣΤΗΣ: Karl Inderau.

ΛΙΘΟΓΡΑΦΟΙ: Ρουφογάλης, Λεβαντῆς.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Α' ΕΤΟΥΣ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ	Σελ.	ΕΤ. ΖΩΓΡΑΦΙΑΣ	Σελ.
Ἡ ἀρχαία γραφικὴ	22	Ἡ καλλιτεχνικὴ δημιουργία	10
Αἱ ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφαί	44, 96	Τὸ τάλαντον	181
Αἱ ἐν Κρήτῃ ἀνασκαφαί	48, 145, 236	Ἡ μεγάλη τέχνη	249
Ἡ ἀρχαία Βαβυλῶν	94	Χ. Α. ΗΑΙΟΠΟΥΛΟΣ	
Αἱ ἀρχαιότητες τῆς Ἐφέσου	120	Ἡ τέχνη προστάτουσα	14
		Τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα ἐν τῇ τέχνῃ	57
		Τὸ γυμνὸν ἐν τῇ ἀρχαιότητι	152
		ΕΠ. ΛΑΜΠΡΟΣ	
		Εἰκόνες ἀνευ εἰκόνων	28
		ΚΑΛΙΟΠΗ ΚΕΧΑΓΙΑ	
		Νιοβίδαί	40, 60
		Θ. ΟΥ΄Γ΄ΣΙΓΓΕΡ	
		Ἡ Ἑλληνικὴ αἰσθητικὴ	278
		«Ἡ τέχνη κατὰ τὸν Μεσαίωνα» (Ἡ Βυζαντινὴ	
		καὶ Ἡ Μοσουλμανικὴ καὶ Ἀσιατικὴ	
		Ἡ Ἰνδική). 42, 65, 84, 111, 136, 159, 179, 210, 230	
		Νεκροὶ καλλιτέχναι	15
		Ν. Π.	
		Δομίνικος Μορέλλης	138
		ΕΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ	
		Ἡ Γλυπτικὴ ἐν Ἑλλάδι	150
		Δύο Βυζαντιναὶ Παναγίαι ἐν Ζακύνθῳ	178
		Δ. ΔΕΣΜΙΝΗΣ	
		Βυζαντιακά	271
		ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	
		ΑΓΙΣ ΘΕΡΟΣ (Θήτας)	
		Ἡ «Νέα Σκηνὴ»	89, 190
		Ὁ Ξυλοθραύστης	90
		Διὰ τὰ Ἑλγίνεια	141
		Τὰ δύο θέατρα	142
		ΕΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ	
		Ἀνέκδοτος ἐπιγραφή	212
		Α	
		Ἡ «Χειραφέτησις»	213
		ΦΙΛΟΤΕΧΝΟΣ	
		Τὸ θέατρον	235
		Τὸ καλλιτεχνικὸν 1901.	282
		ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ	
		Ἀγγλία. — Αἴγυπτος. — Ἀμερικὴ — Ἀσσυρία.	
		— Αὐστραλία. — Αὐστρία. — Βέλγιον. — Βουλ-	
		γαρία. — Γαλλία. — Γερμανία. — Ἑλβετία. —	
		Ἑλλάς. — Ἰσπανία. — Ἰταλία. — Καναδάς. —	

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ	Σελ.
Μ. ΚΡΟΥΖΕ.	
Ἡ μὲρφοσις τοῦ γλύπτου	7, 33

Κρήτη.—Ούγγαρία.—Ρουμανία.—Ρωσία.	Σελ.
Σερβία.—Τουρκία.	19, 47, 90, 94, 119, 144, 167, 192, 215, 236, 265
Βιβλιογραφία τῆς τέχνης. 24, 49, 72, 98, 119 κλ.	
«Ἐταιρεία Φιλοτέχνων»	24, 46

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΔΑΞ. ΣΑΧΟΣ	
N. Γύζης	2
ΠΑΡΕΠΙΑΗΜΟΣ	
Τὸ «Salon» τῶν Παρισίων (1901).	80
Γ. ΒΟΝΤΖΑΛΙΑΝΗΣ	
Καλλιτεχνικὴ ἐκθεσίς τοῦ «Πανιωνίου Συλλόγου»	86
ΦΙΛΟΤΕΧΝΟΣ	
Ἡρώων (Οἱ ἀνδριάντες ἐν Ἑλλάδι).	92
Δ. ΚΑΚΑΜΑΝΟΣ	
Ἡ γένεσις τοῦ νεοῖδανισμοῦ	113
Δ. Γ. Κ.	
Δ. Γαλιάνης	161
Θάλεια Φλωρᾶ	186
Γεώργιος Βιτάλης	188, 212
B Μποκατσιάμης	255
B Λάντσαρ	287
ΚΑΠΟΙΟΣ	
Ἡ Καλλιτεχνικὴ ἐκθεσίς «Παρθασοῦ»	201
Φιλολογικὴ στήλη	24, 143, 189, 233, 284
Δ. ΔΕ ΒΕ'Υ ΡΑΝ	
Οἱ Ἑλληνες θαλασσογράφοι	256
ΟΙ ΛΟΓΙΟΙ ΜΑΣ ΠΕΡΙ ΤῶΝ «Ἐντυπώσεων τῆς ζωῆς»	238, 266
ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	25, 49, 73

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ	
Ἐνα γράμμα κάθε φεγγάρι.	91, 112
ΦΙΛΟΤΕΧΝΟΣ	
Ἡ Μουσικὴ	283

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Δ. Γ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ	
Ἀφηρημένον	110
Ὁ ἔρως ἐσταυρωμένος	197
Τριλογία	198
Στὴ γιορτὴ τῆς Πευθαμένης φύλιας	198
Θυμῆσου	200
Πρωτοδρόχια	200
Κοιμῆσου	201
ΕΙΡΗΝΗ ΔΕΝΔΡΙΝΟΥ	
Ἀνοικτὸ γράμμα	115
ΛΑΚΩΝ	
Ὀνειροπόλησις	187
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ	
Αἰωνίως	257
Α. ΖΗΝΩΝ	
Τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀπελπισμένου	274

ΓΟΙΗΣΕΙΣ

ΑΧ. ΝΕΗΣ	
Ἡ τέχνη	13
Σοννέτα : Ἀπὸ τὰς «Ἀτθίδας» 46, 69, 94, 131, 274	
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΙΤΩΚΗΣ	
Στὸν πατέρα μου	25
Εἰς τὴν Ἄνναν Φραγκοπούλου	115
Ἀνύφευτη νυφούλα	164
Νεκρὸ	164
Εἰς τὴν ποιήτριαν Ε. Α.	177
Μιά καρδιά	201
Μιά ψυχὴ	204
Χριστός	274
ΤΙΜΟΣ ΜΑΡΑΓ'ΤΙΝΗΣ	
Ὁ ἀγέρας	25
Στῆχοι	207

ΑΡ. ΖΩΓ'ΙΟΠΟΥΛΟΣ	
Ἔρηνη	119
Τῆς Δύτης τὰ νερά	263
Μ. ΠΑΠΑΣΗΤΡΟΥ	
Ὀνειρο	158
Δάκρυα	182
Ἥλιος . - Κρυφὸς πόνος	211
Περιστέρια	245

ΜΑΡΙΚΑ ΜΑΝΤΖΟΥΝΗ	
Τραγοῦδια	181
Τώρα . - Ἀνοιξι-φθινόπωρο	227
Ἐμπρός του	227
Σὲ σένα	256

ΕΛΕΝΗ ΒΑΚΑΡΕΣΚΟΥ	
Τὸ χέρι σου (Μετάφρασις Ν. Ζαχαρίου).	208
ΑΙΜΥΛΙΑ ΚΟΥΡΤΕΛΗ	
Ἔλα στὸν πύργο . - Μπορεῖς ;	232
Στὰ σκόρπια λούλουδα	245
Ἀπὸ μακριά	278

ΑΡΒΕΡ	
Σεννέτο (Μετάφρασις Ἁγίδος Θέρου)	264
DE RIVALS	
Στροφές	264

Ν. ΒΑΓΙΑΣ	
Τὸ ἀστὲρὶ τῆς φάτνης	264
B ΜΑΝΗΣ	
Πρωτοχρονιά	264

Ι. ΣΤΕΦΑΝΙ	
Στῆχοι (Μετάφρασις Κ. Καιροφύλλα).	64
ΑΔΑ ΝΕΓΡΙ	
Ἡ Νεκροψία	109
Τὸ γράφτο (Μετάφρασις Ν. Παπαγεωργίου)	160

Ι. Π. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	
Ἡ ἐρωτευμένη θάλασσα	104
Λατρεία	134
Τὸ ὄδο τῆς Ἀλδιόνας	165
Ποῦ νάσαι - Ὁ τραγουδιστὴς τῶν Σοδῶμων . - Ψυχές . - Θυσία Περιγιάλι . - Ζωή - Ὁ Βάρδος . - Ἐαθνικὸ ταξεῖδι	209
Πεπρωμένο . - Ὄρα . - Ἡ φλόγα . - Δύσις	265
Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ	
Ἡ γυναίκα	280

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἀτθίδες	267
Τὸ πρῶτον ἔτος	271
Δ. Γ. Κ.	
Ἡ «Πινακοθήκη»	2
Μωσαϊκόν	5
Ἀνάστασις	36
Ἡ Ἑλληνικὴ τέχνη ἐν τῇ ξένη	60
Εἰρήνη Καλογεῖν (Στιγματότυπον)	83
Ἀνέστης Κωνσταντινίδης	118
Ἀνά τὰ καταστήματα Κωνσταντινίδου	169
ΦΡΑΓΚΙΣΚΑ ΜΙΔΛΕΡ	
Ἡ φιλοσοφία καὶ αἱ γυναῖκες	56
ΣΤ. ΖΩΓΡΑΦΙΑΝΗΣ	
Ἀνδριάς εἰς τὸν Παλαιολόγον	68
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ	
Γυναικεῖα βιοτεχνία («Ἐνα γράμμα κάθε φεγγάρι»).	142
Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ	
Οἱ Ἰνδοῦται ἐν Ἀθήναις	277
B. HUGO	
Παιδικὰ ἐπιτάφια. (Μεταφρ. Δ. Γιγάντε).	280
A. BENETAS	
Στεφάνια	276
ΜΑΡΙΚΑ ΣΩΤΗΡΚΟΥ	
Εἰς τὴν εἰκόνα μου	164
ΔΑΦΝΙΣ	
Σημειώσεις ἐνός μηνός	165, 191, 213
Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	
Ἀπὸ τὰς «Δύο Διαθήκας»	93
Δ'Κ	
Ἀπὸ τὸ σημειωματῆριόν μου	133, 188, 208
Δὶ σκέψεις μου	227

ΣΑΤΥΡΑΙ

Ο ΔΑΙΟΦΩΤΟΣ	
Μειδιάματα	8, 34
Ὁ κ. Πλάτης . - Καθ' ὁδόν	117
Συζυγικὸν ὄφρον	189
Γέλωτες	258
Ε ΛΕΩΠ ΟΣ	
Ἀνέκδοτα ἐξόχων ζωγράφων	99

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ	
Φρ. Ἀριστέους	
Ὁ Κεραυνός	5
Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Τέχνης	10
Ἀποίλιος	28
Ὁ Χριστός	38
Μάιος	51
Ἰούλιος	75
«Πινακοθήκη»	149
Τὰ νυμφικὰ ὑποδήματα	175, 176, 177
Ἔρως ἐσταυρωμένος	197
Θαλασσογραφία . - Ἀυγερὸ κορμί	200
N. Βαρδέρης	
Ὁ Κολοκοτρώνης εἰς Νεμέαν	38
Σ. Βικᾶτος	
Σπουδῆ	27
K. Βολανᾶκης	
Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία	63
N. Γύζης	
Ἱστορία τῆς Τέχνης	2
Σπουδῆ	3
Ἀράχνη	123
Τὸ τάμμα - Ἑαρινὴ συμφωνία	270
Δ. Γερανιώτης	
Ῥεμβασμός	16
Ἡ Τέχνη προστατεύουσα τὰς ἀρχαιοτήτας (Ἐξώφυλλον)	
Ἐπ. Θωμάπουλος	
Ὀδαλίσκη	27
Ὁδαὶ πρὸς τὰ σύννεφα	90
Νίκη	190
Προσωπογραφία Ε. Π.	247
E. Ἰωαννίδης	
Χειροτονία καλογοραίας	1
B. Κοντόπουλος	
Ἀδσοκόμη	16
Ἡ Φῆμη (ἔξωφυλλον)	
B. Μποκατσιάμης	
Τοπεῖον Κερκύρας	126
Πρωϊνὴ ἐγερσίς	255
Ἐλαῖον Κερκύρας	255
Θ. Ράλλης	
Χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε	58
Π. Τσιριγιώτης	
Τραγοῦδάκι	59
Εὐχάριστος ἀνάγνωσις	127
Σκεπτομένη	263
Θάλεια Φλωρᾶ	
Ἡ κιθαρωδός - Προσωπογραφία Ε. Τ. Προσωπογραφία Μ. Ρ.	153
Ἰπνος	102
Εἰκόνες «Πείσματος»	221, 222, 223
Z. Φρυδᾶς	
Προσωπογραφία Γαλιάνη	161
Louise Abbema	
Μουσικὴ	148
A. R. Agache	
Τὸ μυστικόν	12
G. Alisart	
Ὁ τρομὸς τοῦ φιλαργύρου	29
Reginald Ailhur	
Θυσία Ἰθιγενείας ἐν Αὐλίδι	38
F. Barrias	
Ἐσθῆρ	29

Σελ.	
Ἐν τῷ κοιμητηρίῳ Πίσης	131
Ἐλέφ εἰκόνας θεά	149
Τὸ γυναικεῖον ἰδεῶδες	243
ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ	
ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ	
ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΑΙ	
ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ»	

G. Belanger	
Ἡ πόλιτις	12
L. Bonnat	
Προσωπογραφία Βερτρᾶν	4
Προσωπογραφία Ἑρν. Ρενάν	5
Ἡ Δικαιοσύνη	174
A. Boecklin	
Ποίσις καὶ ζωγραφικὴ	20
E. G. Le-Bonneconte	
Ἐσπέρα θεοῦς	93
W. Bouere u.	
Παιδικὸν εἰδύλλιον	5
Θαυμασμός πρὸς τὸν ἔρωτα	12
Ἔρως καὶ ψυχὴ	13
J. H. Boughton	
Εἰς τὰ ὕδατα τῆς λήθης	39
R. Collin	
Ἰπνος	12
E. Deully	
Ὁσφεύς	30
G. Doré	
Ἡ ἀμπελος	126
Ἡ σύζυγος τοῦ Πλάτου	130
J. A. de la Gandara	
Ἰπνος	174
P. Gervais	
Ἔορτὴ τοῦ Βάκχου	196
T. Gootch	
Ἡ ἀποθέωσις τῆς ἐναρέτου γυναικός	60
J. Henner	
Ὁ Ἐφραίμ παρὰ τῇ συζύγῳ του	29
A. Keller	
Τrio	242
A. Klamroth	
Ἡ παραφροσύνη	86
J. Landelle	
Νεάνις Ἀραβίας	126
E. M. Lard	
Ἡ Μαργαρίτα	174
J. Levergne	
Αἱ τρεῖς ἡλικίαι	242
J. Lefèvre	
Προσευχή	12
J. Leempoels	
Ὀνειροπόλησις	107
Lembach	
Ὁ Γύζης νεκρός	143
D. Morelli	
Λουτρον ἐν Πομπηῶν	79
Ἄραψ τραγουδιστὴς	139
Τὸ πρωϊνὸν ἄστρον	183
O. Mirbeau	
Εἰκόνες «Δύο πόνων»	76, 78
Mourillo	
Ἡ ἀγία οἰκογένεια	127
Perrault	
Μητρικὴ στοργή	13
Peacock	
Πρὸ τῆς πύλης τῆς πόλεως	27
Mle Jeane Romani	
Ἀθωότης	174
A. Schram	
Χλόη	111
R. Simonetti	
Ἡ νεκροψία	109
M. Simonidi	
Ἐξομολόγησις	263
Smieratski	
Τὸ τραγοῦδι τῆς σκλάβας	135

Ε. Thirion.	Σελ.
Δημοκρατία	12
Thuman.	
Ἑλλήν Καλλιτέχνης	38
R. Uhde.	
Οἱ Μάγοι μετὰ τὰ δῶρα	247
A. Valentini.	
Ὁ μοναχός.	106
J. Weertz.	
Ἐπὲρ τῆς ἀνθρωπότητας	29

ΓΑΥΠΤΙΚΗ

Γ. Βροῦτος.— Ὁ Ἔρως θραύων τὸ τόξον του	σ. 119. Ἀνδριάς Σολωμοῦ σ. 187.
Γ. Δημητριάδης.— Πρωτομή Λομβάρδου σ. 22	Μνημεῖον Λομβάρδου σ. 28. Πρωτομή Κρήτη
σ. 212. Ἀνάγλυφον Λομβάρδου	228.
Κ. Δημητριάδης.— Ἀνάγλυφον σ. 27.	
Θ. Δημητρίου.— Ποδηλάτης σ. 33.	
Θωμ. Θωμόπουλος.— Τὰ μάτια τῆς ψυχῆς Κε-	φαλή ἵππου σ. 126. Γρ. Μαραδῆς (ἀνάγλυφον) σ. 127.
Μνημεῖον ὑποδούλων σ. 274.	
Γ. Ἰακωβίδης.— Ν. Λύτρας (Πρωτομή) σ. 210.	
Ι. Καρακατσάνης.— Ἀνδριάς Διάκου σ. 35.	
Λάζ. Σώχος.— Ἀνδριάς Κολοκοτρώνη σ. 54. Ὁ	Κολοκοτρώνης ἐνεδρεῦων τὸν Δράμαλιν σ. 55.
Ὁ Κολοκοτρώνης ἀγορεύων πρὸς τοὺς Πελοπον-	νησίους σ. 55. Μνημεῖον Ν. Ζαρίφη σ. 182. Bibi
la Purée σ. 258.	
E. Beyer.— Πενθοῦσαι γυναῖκες σ. 59.	
B. De. Saint-Marceau.— Μνημεῖον Δωδῆ σ. 224.	
A. Rodin.— Puvīs de Chavannes, s. 9.	
F. Fremiet.— Ἐν μέσῳ λυκῶν σ. 29. Λουδοβί-	κος XIII σ. 30.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

A. Γέλβεργ.— Σχέδιον στήλης Κρητικῆς Ἐλευ-	θερίας σ. 224.
Α. Θεοφιλάς.— Ἀναθηματικὴ στήλη ἐν Ἐπι-	δαύρῳ σ. 210.

ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ

Μετάλλιον Berthelot	247
---------------------	-----

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΩΝ

N. Γύζης σ. 17. Β. Μποκατόιάμπης σ. 255.
Θάλεια Φλωρῶ σ. 186.
Jean Beraud σ. 79. L. Bonnat σ. 82. Benjamin
Constant σ. 79. J. Laureans σ. 79.

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ

Βασσάνης.	Σελ.
Γ. Βιτάλης.	21
Θ. Θωμόπουλος.	212
Ἄν. Κωνσταντινίδης.	283
Ὁ Ἥγουμενος τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ	118
Αἰμιλία Κούρτελη.	228
B. Λάντσας.	232
Παῦλος Προβαλέντης	281
Μπεττίνα Φραβαδίτη.	229
A. Boecklin.	235
Carolus Duran.	4
Frank Miller.	82
D. Morelli.	59
	138

ΑΤΘΙΔΕΣ

Ἀγγελικὴ Σειράγα - Στέλλα Ζωχιοῦ.	39
Nina Kraasb. Αἰκατερίνη Ζλατάνου.—	
Ἀθανασία Φιλαδελφῆος.— Ἐλένη Κριεζῆ.—	
Μαρία Σακορράφου	66
Εἰρήνη Καλογερῆ	83
Καίτη Λῶ.	94
Λίνα Μαυρομιχάλη.	113
Ἄννα Φραγκοπούλου	115
Ζωὴ Ἀλμείδα.— Ζαίρα Γ. Θεοτόκη.— Ματθίλδη	
Viscardi.— Φοῖβη Ν. Κοντοπούλου.— Σοφία Σκαν-	
δαλίδου.— Βαλέρια Haus.	130
Μαρίκα Σωτήρχου	164
Ἄννα Βέλλη σ. 268. Ἐλένη Γιαννοπούλου σ.	
269. Πετροῦλα Σωτηροπούλου σ. 275	

ΘΕΑΤΡΟΝ

Rosa Caron σ. 13. Gabriella Réjane σ. 225. Θε-
ῶνη Δρακοπούλου σ. 190. Εἰρασιμένη Ξανθάκη σ.
274. Benjamin Leino σ. 277. Maria Bingman σ. 278.
Katri Rautio σ. 278. I illi Hogqahl. Axel Ahlkber σ. 279.

ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἰουδίθ.— Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι σ. 38. Νομίσματα
σ. 42. Ἁγία Σοφία σ. 65. Τὸ ἐσωτερικὸν Ἁγ.
Σοφίας σ. 43. Ὁ Κολοκοτρώνης ἐφιππος σ. 54
Ὁ Κολοκοτρώνης ἐν φερέτρῳ σ. 54. Ἡ Ἄφρο-
δίτη ἐν λουτρῷ σ. 57. Κωνσταντῖνος Παλαιολό-
λος σ. 68. Ἡ Θεοδόωρα μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς
σ. 82. Εἰκόνες «Φύνης» σ. 101. 103, 104 Ἀνά
τὰ κατὰστάματα Κωνσταντινίδου σ. 169, 170. 171
172. Σκηνὴ Βασιλικοῦ Θεάτρου Ἀθηνῶν σ. 246.
Ὁ Κωδωνοκρούστης σ. 276. Καρνάτιδες (Εξ.
ΙΒ' τ.)

ΣΑΤΥΡΑ

Δ Γαλάνης.— Εἰς τὸ Ταμεῖον σ. 8 Ἐν τῷ ἐστια-
τορίῳ σ. 161 Τύποι Παρισίνοι σ. 161. Ὁ Νου-
μάς σ. 280.
Γ Ροζλός.— Ἡ κλωσσο σ. 259.
Φ. Ἀριστέυς.— Αὐτογελοιογραφία σ. 189 Μα-
θιδπούλος σ. 211 Ροζλός σ. 258. Γερασιώτης σ. 258
Geoffroy.— Εἰς τὸν ὄδοντοίατρον σ. 07.
R. Williams.— Ὁ Ἰνδιάνος σ. 8. Πομφόλυγες
σ. 34.
C Leander.— Εἰς τὸ θεαρεῖον σ. 34.
Schneider.— Πῶς τρέφονται σ. 8.
...— Ὁ Μύψ σ. 33. Καθ' ὁδόν σ. 117.

ΕΠΙΚΕΦΑΛΙΔΕΣ

Βακχίς σ. 197. Ἐν Φλωρεντία σ. 37. Κεφαλὴ
Σατύρου σ. 52. Ὁ Καλλιτέχνης σ. 2.
Σ. Ξενοπούλου.— «Πινακοθήκη» σ. 1.
Κ. Σ.— Ὁ ζωγράφος σ. 99.
Φρ. Ἀριστέυς.— Ἔρως, Ποίσις, Τέχνη σ. 199
Σημειώσεις ἐνὸς μινός σ. 165. Καλλ. κινήσις σ. 167
Ἄ. Κάππος.— Δάλλιες σ. 19. Καλλιτεχνικὴ Κί-
νσις σ. 101. Καλλιτεχ. ἀγῶνες σ. 49.

ΕΜΒΛΗΜΑΤΑ

Ὁδεῖον Ἀθηνῶν (Ἐξώφυλλον α'. τεύχους).
«Πινακοθήκης» ὑπὸ Φ. Ἀριστέως (Ἐξώφυ-
λλον α'. τεύχους).
Νέας Σκηνῆς σ. 89.— Φιλίππου κοινωνίας σ. 93.
Σφραγίδες «Πινακοθήκης» ὑπὸ Κ. Σαρλῆ (Ἐξώ-
φυλλον Η' καὶ ΙΒ' Τεύχους) Ἑλλάδος σ. 284

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

Σελ. 33. 44, 110, 149, 220.
Ἀθηνᾶ (Ἐξώφυλλον Ε').
Μουσικὴ Chorin σ. 234. Σπονδῆ σ. 234.
Φ. Ἀριστέυς.— Ἀλέκτωρ σ. 93. Ὁ χάρος σ.
198. Φούλια σ. 199. Τὸ γράμμα σ. 223. Χρυσάν-
θεμα σ. 257.
Κ. Ρωμανίδης.— Γαρούφαλλα σ. 245.
Σ. Ξενοπούλου.— Χρυσάνθεμα (Ἐξώφυλλον ιου
τεύχους). Μοῦσα σ. 267.
Κ. Σαρλῆς.— Νύξ σ. 37.

ΤΙΤΛΟΙ

Κ. Σκούφου.— Ἐνα γράμμα κάθε φεγγάρι σ. 91
Φ. Ἀριστέυς.— Σάτυρα σ. 117. Φιλολογικὴ στή-
λη σ. 189.
Κ. Σαρλῆς.— Αἱ εἰκόνες μας σ. 74
ἠῆτα — Καλλιτεχνικά χρονικά σ. 89.

ΠΡΩΤΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἡ «Τέχνη» σ. 2.
Σ. Ξενοπούλου. Σελ. 52, 92, 134, 149, 150, 152,
187, 198, 267.
Φ. Ἀριστέυς.— Σελ. 162, 249, 267, 277.
Ἄλκυονος.— Σελ. 198, 200, 201.

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ”

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ

«ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΤΕΧΝΩΝ»

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΔΗΜ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Α΄. ΜΑΡΤΙΟΣ 1901 ΤΕΥΧΟΣ Α΄.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ

Έτησία δρ. 12. Έτησία φρ. χρ. 12.— Έξάμηνος κατ' αναλογίαν.

ΔΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ. Έτησία δρ. 10.— Έν τῷ Έξωτερικῷ φρ. χρ. 10.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Α΄ ΤΕΥΧΟΥΣ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Η «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ» ὑπὸ τῆς Διεθνήσεως.
ΛΑΖΑΡΟΥ ΣΠΧΟΥ γλύπτου. Ν. Γύζης.
ΑΔΕΣΑΝΔΡΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Γάμος, δῆγμα.
Α. ΚΡΟΥΣΕ. Ἡ μόρφωσις τοῦ γλύπτου. (Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ).
ΔΙΚ. Μωσαϊκόν. (Γνώμαι περὶ τέχνης).
ΑΔΙΟΡΩΤΟΥ. Μειδιάματα.
ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΖΩΓΡΑΦΙΔΟΥ. Ἡ Καλλιτεχνικὴ δημιουργία.
ΑΧΙΑ. ΝΕΗ. Ἡ τέχνη (ποιήσις).
ΑΛΚΥΟΝΟΣ. Ἡ τέχνη προστατεύουσα.

ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ. (Λέδλ—Βέκκερ—Γύζης—Μπαϊκλιν.
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ. (Γερμανία—Ἀγγλία—Γαλλία—Ἰταλία—Αὐστρία—Βέλγιον—Ρουμανία—Οὐγγαρία—Ἑλβετία—Αὐστραλία—Τουρκία—Ἑλλάς)
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΙΛΟΤΕΧΝΩΝ. (Έργασια μηνὸς Φεβρουαρίου).—**ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ.**
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ. (Ζητήματα)
Τ. ΜΩΡΑΪΤΙΝΗ. Ὁ ἀγέρας. (Ποίησις)
ΣΤ. ΜΑΡΤΖΩΚΗ. Στὸν πατέρα μου (Ποίησις).
ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ.—ΠΑΡΟΦΟΡΙΑΙ.

ΦΩΤΟΤΥΠΙΑΙ

(Έκτέλεσις Β. Παπαγιαννοπούλου).

Δ. ΓΕΡΑΝΙΔΟΥ. Ἡ Τέχνη προστατεύουσα τὰς ἀρχαιότητας. (Έξωφυλλον).
ΣΤ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ. «Πινακοθήκη» (Έπικεφαλὴς).
Ε. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ. Ἡ χειροτονία τῆς καλογραφίας.
Α. ΜΥΧΑ. Τὸ ἄνθος.
Α. ΜΠΑΙΚΛΙΝ. (Προτομή).
Α. ΣΙΑΒΕΣΤΡ. (Έκ φωτογραφίας).
Λ. ΒΟΝΝΑΤ. Προσωπογραφία Ἰωσήφ Βερτράν.
Α. ΜΥΧΑ. Ἡ γραφίς.
Λ. ΒΟΝΝΑΤ. Προσωπογραφία Έρν. Ρενάν.
Φ. ΑΡΙΣΤΕΩΣ. Ὁ Κεραυνός.
Α. ΡΟΔΙΝ. Puvís de Chavannes.
WILLIAMS. Silhouette.
ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ. Πῶς τρέφονται.

Α. Β. ΑΓΑΧΕ. Τὸ μουσικόν.
Σ. ΒΕΛΛΑΝΓΕΡ. Πωλήτρια.
Α. ΚΟΛΛΙΝ. Ὕπνος.
Ι. ΛΕΦΕΒΡΕ. Προσευχή.
W. ΡΟΥΓΕΡΕΑΥ. Θυμιασμός πρὸς τὸν Έρωτα.
Ε. ΘΙΡΙΟΝ. Δημοκρατία.
W. ΒΟΥΓΕΡΕΑΥ. Έρως καὶ ψυχή.
Λ. ΠΕΡΡΑΥΛΤ. Μητρικὴ στοργή.
Ἡ Mme R. CARON ἐν τῇ «Ἰριγενείᾳ ἐν Ταυρίδι» (Έκ φωτογραφίας).
Θ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ. Τὰ μάτια τῆς ψυχῆς. (Προτομή βραβευθεῖσα).
Β. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ. Ἀδροκόμη.
Δ. ΓΕΡΑΝΙΔΟΥ. Ρεμβασμός.

ΦΩΤΟΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΙΑΙ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ. (Έπικεφαλὴς).
Η ΤΕΧΝΗ. (Ἀρχικὸν γράμμα).
Ν. ΓΥΖΗ. Ἡ ἱστορία τῆς τέχνης.
Ν ΓΥΖΗ. Σπουδή. (Έκ τῶν ἐν Μονάχῳ εἰκόνων).
Φ. ΑΡΙΣΤΕΩΣ. Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς τέχνης.

ΒΑΣΑΝΗΣ. (Έκ φωτογραφίας).
Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ. Προτομή Λομβάρδου.
Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ. Μνημεῖον Λομβάρδου.
ΙΟΥΔΙΘ. (Έκ τῆς Πινακοθήκης Μονάχων).
Α. ΓΕΛΒΕΡΤ. (Ἀρχικὸν Γράμμα).

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ, ὁδὸς Πινακωτῶν 22 α΄.
 ΕΚΔΟΣΕΩΣ, ὁδὸς Ὀφθαλμιατρείου 9

Α΄.

ΜΑΡΤΙΟΣ 1901.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ—(ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1901)

Ε. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.

Χειροτονία Καλογραφίας.
 (Φωτογραφία Στ. Κοκκόλη).

(Έκ φωτογραφίας).

ΡΧΗ του έργου ήμῶν εἶνε ἡ ἐνίσχυσις τοῦ Καλοῦ ἐν Ἑλλάδι.

Περιοδικὸν καθαρῶς καλλιτεχνικόν, πρώτην φοράν παρ' ἡμῖν ἐκδίδεται· ἡ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

Ἀνομιλογοῦμεν τὰς δυσχερείας τοῦ έργου· γνωρίζομεν ὅποιον τὸ περιβάλλον· ἀλλὰ φλέγει ἡμᾶς ὁ πόθος τῆς καλλιτεχνικῆς ἀνοδιώσεως, ἡ ἐλπίς ἐνὸς μέλλοντος αἰθρίου καὶ ἀληθῶς φιλοτέχνου.

Εἰς τὸ εὐρὺ στάδιον τῆς δημοσιότητος ἡ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ θά φιλοδοξῆσιν νὰ βαστάσῃ ὑψηλὰ τὸ λάβαρον τῆς Τέχνης, τὸ συνυφασμένον ἀπὸ τοὺς ἀθανάτους, τοὺς ἀπαραμίλλους ἰστοῦς τῶσων αἰώνων! Ἡ νεωτέρα Ἑλλάς, νῦν μόλις ἀναδύσασα πρὸς τοὺς εὐρεῖς πνευματικούς ὀρίζοντας, νῦν μόλις ἀνεγείρουσα

τὴν πλάκα, ὑφ' ἣν ἡ Τέχνη ὑπελάνθανεν ἀραχνιώδης, εἶναι εὐμενῶς διατεθειμένη νὰ εἰσδεχθῇ τὴν λαμπρότητα τοῦ Καλοῦ, ἀνευ περιορισμῶν.

Τὴν εὐγενῆ, τὴν παρήγορον αὐτὴν τάσιν θά ὑποδεσθῆσιν ἡ «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ». Τὸ Καλὸν θά ἐνστερνισθῇ ὅπου δήποτε καὶ ἂν τὸ εὖρη. Καὶ εἶνε καιρὸς πλέον, ἔπειτα ἀπὸ ὀγδοήκοντα ἐτῶν βίον ἐλεύθερον, νὰ περιθάψωμεν, ἐπανερχομένην δαιλιῶς εἰς τὴν γενέτειραν, τὴν Τέχνην—τὸ κορυφῶμα τοῦ Πολιτισμοῦ.

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

N. ΓΥΖΗΣ

Ἡ ἱστορία τῆς Τέχνης

N. ΓΥΖΗΣ

Ο Γύζης, τὸ ἀγλαίσμα τοῦ καλλιτεχνικοῦ κόσμου, ἀπέθανε. Τὸν θάνατόν του θρηνοῦσιν οἱ ἀπανταχοῦ καλλιτέχναι, καὶ ἰδίως ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, τῶν ὁποίων ἦτο τὸ ὑπόδειγμα, ἰδίως ἡμεῖς τῶν ὁποίων ἦτο ἡ ἰδιαίτερα δόξα ἐντὸς τοῦ ὠραίου ναοῦ τῆς Τέχνης.

Ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ὅτε ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ παρήγαγε τὸν Παρράσιον, τὸν Ζεῦξιν, τὸν Ἀπελλῆν καὶ τοὺς ἄλλους, καὶ μέχρι τῆς ἀναγεννήσεως τῶν Τεχνῶν ὅτε ὁ Θεοτοκόπουλος μόνος παρουσιάζεται ὡς καλλιτέχνης Γραικὸς ἐν Ἰσπανίᾳ, οὐδένα ἄλλον Ἕλληνα παρήγαγεν ὁ Ἕλληνομὸς μέχρι τῆς σήμερον ἔχοντα τὸ καλλιτεχνικὸν ἄριστον τοῦ Γύζη.

N. ΓΥΖΗΣ

Σπουδή

Καὶ ὁ Γύζης ὅστις διὰ τῆς τέχνης του ἔκαμε ν' ἀγαπᾶται ὀλίγον καὶ ἡ νεωτέρα Ἑλλάς παρὰ τοῖς ξένοις καὶ νὰ ἐκτιμᾶται,

καὶ νὰ στηρίξῃ κάποιας ἐλπίδας ὅτι κατὰ παρέμεινε ἐκ τοῦ ἀρχαίου πνεύματος εἰς τὰς ψυχὰς μας, ἦτο συμπολίτης μου. Καὶ μολονότι τοῦτο διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Τέχνης δὲν ἔχει οὐδεμίαν σημασίαν, ἐν τούτοις ἡ ἐνδοξὸς φήμη του συνετέλεσεν ὥστε ἐκ τῆς μικρᾶς Τήνου πολλοὶ νέοι καθὼς καὶ ἄλλοι ὁμογενεῖς, ζηλοῦντες τὴν δάφνην, νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τὴν καλλιτεχνίαν. Ἀλλ' ἄρα γε ἐξ ὧν αὐτῶν θά εὐρεθῇ ἐκεῖνος ὅστις θ' ἀντικαταστήσῃ τὸν ἀπερχομένον τοῦ καλοῦ ἀρχιερέα; Ὡς πόσον φοδοῦμαι, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, ἂν ὄχι διὰ τὸ μέλλον. Καὶ τοῦτο διότι εἰς τὸν κόσμον ὑπάρχουν ζωγράφοι πολλοὶ καὶ καλοὶ, ἀλλὰ ζωγράφοι ποιηταί, ζωγράφοι δημιουργοί, οἱ ὅποιοι νὰ ἔχουν κατὰ τι αἰθέριον, ὡς ὁ ΒΕΕΤΗΘΥΝΕΝ ἐν τῇ μουσικῇ, εἶναι τῶσων ὀλίγοι.

Ὁ Γύζης ἦτο ἐκ τῶν ὀλίγων αὐτῶν. Ὁ ὀφθαλμὸς του εἰσέδυνεν εἰς τὰ βάθη τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἐνῶ τὸ πνεῦμά του ἀνήρχετο εἰς τὴν ψυχὴν ἐνὸς κόσμου αὐλοῦ, ὅπως ἀποσπᾶσιν μίαν γενικὴν συγκίνησιν καὶ τὴν ἀναπαραστήσῃ διὰ τῆς γλώσσης τῶν χρωμάτων ἐπὶ τῆς ὀθόνης, ζωντανῆν καὶ πάλλουσαν, προκαλοῦσαν σκέψεις καὶ ρεμβασμοὺς.

Καὶ τώρα ὅτε σημειῶ τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμάς, καὶ θρηνῶ τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου μου φίλου, σκέπτομαι ἔτι εἶναι ἡ μεγαλειότερα ὑπηρεσία ἣν προσέφερεν εἰς τὴν

Ἑλλάδα ἐπέκλεσον τὸ ἐν Τήνῳ ἱερὸν Ἴδρυμα τῆς Εὐαγγελιστρίας συντελέσαν εἰς τὴν δημιουργίαν ἐνὸς μεγάλου ταλάντου, μιᾶς δόξης, διὰ τῆς ἀγωγῆς του πρὸς τὸν Γύζην. Καὶ ἀφοῦ ὁ Γύζης ἐτίμησε τὸν τόπον μας, δὲν θά εἶναι ἀσκοπὸν ἴσως νὰ τεθῇ ἐπὶ τοῦ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας ἔργον του ἢ ἐξῆς ἐπιγραφή: «*Ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἐγεννήθη ὁ διαπρέψας ἐν Ἑυρώπῃ ζωγράφος Νικόλαος Γύζης*». Διότι, τὸ νὰ θρηνώμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες τοὺς κατὰ καιροὺς ἀποθνήσκοντας πρωθυπουργοὺς καὶ ὑπουργοὺς καὶ καθηγητάς, εἶναι καλόν, ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον διαδέχονται αὐτοὺς πλειστοὶ ἄλλοι καὶ τὸ κενὸν δὲν εἶναι τῶσων ἐπαισθητόν· ἀλλ' ὁ θάνατος τοῦ Γύζη ἀφίνει πράγματι κενὸν καὶ ὀφειλομένον εὐγνωμόνας πρὸς τὸ Πνεῦμα καὶ τὴν Δύναμιν, νὰ σεδῶμεθα καὶ γεραιώσωμεν τοὺς ἀληθῶς μεγάλους, τοὺς ὄντως ἡλίους τοῦ τόπου μας.

Παρίσις, 1901.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΣΕΧΟΣ

ΓΑΜΟΣ

[ΔΙΗΓΗΜΑ]

ΕΣΥ ἀθάνατε νεκρέ, μὲ τὰ χέρια σου τὰ δεσκαπέντε ἀρραβωνίασες τὰ Ἑλληνοπούλα, κ' ἐγὼ μὲ τὰ θυγά μου χέρια, τὰ πῆρα μέσα ἀπ' τὴν ἀνεμοζάλη τῆς ζωῆς καὶ τὰ στεφάνωσα γιὰ μνημόσυνόν σου.

ΜΕΣΑ στὴν ἀνεμοζάλη τῆς ζωῆς, στὸ ἀγριοθύρι τῆς ζενιτειᾶς, τὴ ξέχασε τὴν τρυφερὴ παιδοῦλα, τὴν ἀρραβωνιαστικὴν του, ποῦ μὴ μῆρα—τὸ θυμᾶται σὰν ὄνειρο—μέσα σὲ χαρμῆς, σὲ γέλοισιν τὸν ἀρραβωνίασε ὁ γέρος ὁ παππᾶς.

Σ' τ' αὐτιά του ἀντικαλοῦνε ἀδύνατα τώρα, ἡ εὐχαίς καὶ τὰ προφητικὰ τραγούδια ποῦ πρόλεγαν τὸν ἐρχομὸν του τὸν καλὸ.

Θαμπά, θαμπά, τὴ βλέπει καὶ τὴ ξανθὴ παι-

* Τὸν «Γάμον» ἐμπνευσθέντα ἐκ τῆς εἰκόνας τοῦ Ν. Γύζη «Ἀρραβωνίας τῶν παιδῶν» συνῴδουσε ἡ διακεκριμένη διηγηματογράφος διὰ τῆς ἐξῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς «Πινακοθήκης».

Φίλε κ. Καλογερόπουλε.

Ἐπέταξεν ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ τοῦ Γύζη ἐκεῖ, ὅπου τὴν περιμένουν αἱ ἀδελφαὶ ψυχὰ τῶν ἀθανάτων καλλιτεχνῶν τοῦ Περικλείου αἰῶνος.

Ὁρφανὸς ὁ ἀγαπητὸς τῶν Φιλοτέχνων ἔμμος, ὀρφανοὶ ὄσοι τὸν ἐθεώρουν καμάρων τῶν

Μ' ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς στείλω τὸν ΓΑΜΟΝ διὰ μνημόσυνόν σου, ἀφοῦ τὸν ἔγραψα πρῶτον αὐτόν, μετὰ τὸν κεραυνοῦν ὃ ὅστις μ' ἐκεραύνωσε;

Ἐντρέπομαι ποῦ ἤργησα νὰ σᾶς ἀπαντήσω ὃ Χάρος παρέλυσεν τὰ χέρια μου.

18 Ἰαν. 1901, Πάρις.

Εὐτυχέστε

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

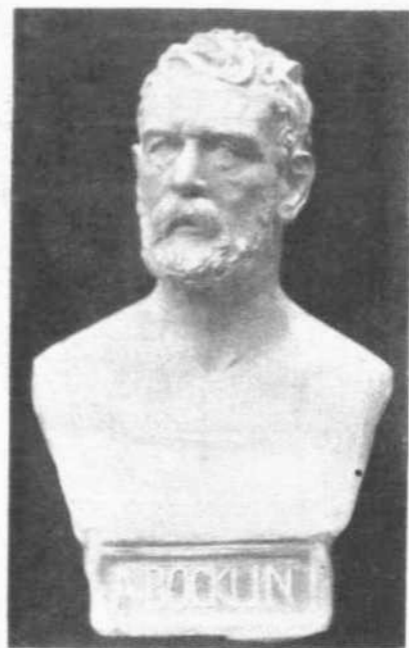
ALFONSE MUCHA Τό άνθος

δούλα, μισοφοβισμένη να κρύβεται 'στ'ης μανούλας της τήν ποδιά.

Τίποτε δέν σβύσθηκε, μά ή ξενητειά είναι ξενητειά, καί τώρα ή καρδιά του κτυπά για μία μελαχροινή βλάχα που έχει μέλι στα χείλη καί μάγια στή ματιά καί τόν μάγεψε.

Μεθ' τού λεβεντόπαιδ' με κρυσί δ'ρα γα σ'άνι, πίνει της Διμφοβίτσας τού νερό καί ξεπλένει τού μύρο του τού άγιο, της βλάχας ή άμαρτωλή άναπνοή.

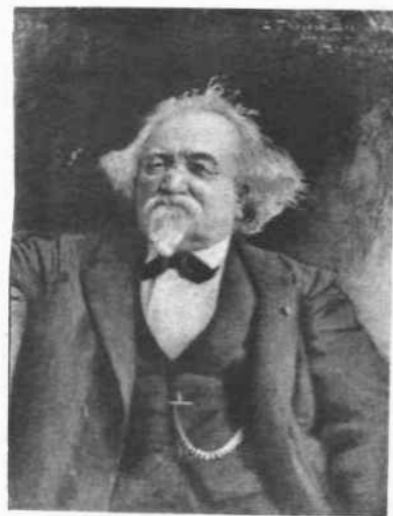
Τί τούς πειράζει σάν τήν αγαπή τή ξένη; Μή δέν στέλνει στή μάνα του τού μερτικό της άπ' τόν ιδρω του; Μήπως γιά τήν πατρίδα δέν λύνει πρώτος τή σακκούλα του καί δέν είναι πάντα

ΑΡΝ. ΜΠΑΙΚΑΙΝ

ΑΡΜΑΝΑΟΣ ΣΙΑΒΕΣΤΡ

L. BONNAT.— Προσωπογραφία Βερτράν.

ALF. MUCHA. 'Η γραφίς.

ΜΩΣΑΪΚΟΝ

'Η γνώμη του πλήθους διά τ' έργα της τέχνης, εις τήν καλλιτεχνικήν άριθμητικήν, ισοδύται τ'η μηδενί.

Το πνεύμα εν τ'η τέχνη εγχείται εις τήν άρμονίαν του ψυχικού αισθήματος π'ος τού κανόνα της λογικής.

'Ο γραστήρ είναι ήτι ή γραφίς. Προδίδει τόν χαρακτήρα του γραφ'τος.

L. BONNAT. Προσωπογραφία 'Ερν. Ρενάν
(Μίγα βραβείων εν τ'η Παρισίω 'Εκτίσει των Παρισίων)

ΦΡ. ΑΡΙΣΤΕΥΣ.— 'Ο Κερκυρός (Ελαιουργία)

W. BOUGUEREAU.— Παιδικόν ειδύλλιον

'Η φύσις καί ή τέχνη είναι, λέγον, άδελφαί. Σφάλμα. 'Η Φύσις είναι ή μήτηρ—ή Τέχνη, ή κόρη. Δύσκολον ή κόρη να φθάση τήν σοφίαν καί τήν δόξαν της μητρός.

Πάντοτε εθαύμασα τούς καλλιτέχνας, μη άγορεύοντας, μη γράφοντας, μη χορεύοντας, μη συμποσιάζοντας, μη έποκλινομένους. Πάντοτε τούς βλέπω καί θέλω να τούς βλέπω παρακολουθουμένους άπό τού ήρωϊκόν αυτών μέριον.

ΔΙΚ

έτοιμος να χύση το αίμα του για να την ελευθερώση;

Τί τους πειράζει ή βλάβη με την κεντημένη την ποδιά και με τα φλουριά;

"Α... θα την πάρη γυναϊκά του και να το μάθουν όλοι, και να φυτρώνουν όπου δεν τους σπέρνουν, γιατί αν τον παραθυμώσουν, θα ξεγάση και της μάνας του το γάλα, και της πατρίδας του τα χρώματα, και του γέρου του παππά το μύρο και για όλα, μα για όλα ή αγάπη του θα τον παρηγορήση.

Και πώς τους είπε να τον άρραβωνιάσουνε παιδι άνήλικο έτσι τυφλά, άρώτηχτα; Η κοιμισμένη του καρδιά ξύπνησε και ούτε καν θυμάται το πλόνο όνειρο, μόνο βλέπει την αλήθεια την παχουλή βλάβη με φλόγα στα μάτια που θαμπώνει τα φλουριά της.

Βουτᾶ τῆ γραφίδα στῆς καρδιάς του τῆ λαύρα και γράφει γραφή φαρμακωμένη και στέλνει στῆν πατρίδα.

Ἄνατριχᾶ σάν συλλογίζεται τῆ γρηᾶ μάνα του να τραγουδή Ἄρβανίτικα εκείνη τῆ φαρμακερή κατάρη για τόν Δούναβι.

"Ἄδικα τους έστειλε τῆ γραφή· ὁ γέρωσ ὁ παππᾶς δέν τῆν διάβασε στῆ μάνα του. Ἐκείνη ἔχασε τὸ φῶς της. Πολλοὺς ξενήτεψε και πολλοὺς ἔθαψε και για τῆ ξενητεία και για τὸ χᾶρο πολλὰ δάκρυα ἔχυσε και τώρα ἔσβυσε τὸ φῶς της και δέν βλέπει τῆν ἔρημιά της.

Ὁ Φίλιππος ἄμα ἔμαθε τῆν συμφορά, ἔτρεξε στὸ χωριότου. Ἄδικα ἡ βλάβη ζυχαρο μιλεῖ. Πετᾶ εκείνος μακρηᾶ ἀπ' τὰ μάγια της. Πετᾶ να γλυκοφιλήση τὰ σβυσμένα μάτια, να πάρη τῆν εὐχή.

Στὸ δρόμο ἕνας πατριώτης τὸν παρηγορεῖ.

— Μὴ νοιάζεσαι· σάν ἔχασε ἡ κερά Μῆτραίνα τὰ μάτια της, ἔτρεξε ἡ Ἄγγελικούλα και κλείσθηκε στὸ σπῆτι μέσα και τῆν καλοκουττάζει σάν κᾶρη της ἀληθινή, ἂν και ζέρη πῶς τῆν ἔχεις ξεχασμένη.

Ὁ Φίλιππος κοκκίνισε.

Τὸ σπῆτι τὸ ἴδιο· ὄλο καθάρια γύρω, ὄλα λαμπρά· στὸν τοῖχο κρέμεται τὸ καριοφύλι τοῦ πατέρα του. Ἡ γωνιά χύνει γύρω κόκκινο φῶς παιχνιδιάρικο και φωτίζει τῆ γρηᾶ μάνα του. Πάντα εὐμορφη, ἀρχοντικιά μέσα στῆς χήρας τῆ μαύρη φορεσιά που τῆν φορεῖ ἀντρόπιαστα τριάντα χρόνια.

Τὰ μάτια της μεγάλη, πειὸ μεγάλη, μα σβυσμένα δέν φωτίζουν τὸ λυωμένο προσωπό της.

Στάθηκε και τῆν ἔβλεπε τῆ μάνα τῆν ἀγαπημένη, που ὁ ἴσκιος της ἔστοίχειωσε τὸ σπῆτι. Θάρρεις ἤθελε να μετρήση ὄλα τὰ ποτάμια τὰ δάκρυα που ἔχυσε, και να ξεχωρίση τὸ πειὸ φαρμακεμένο, ἐκείνο που ἔσβυσε τὸ φῶς της.

Ἡ ἀγκαλιὰ ἀνοίγεται ὀλόθερμη, τὸν σφίγγει, τὰ χεῖλη κάτι λένε, τὰ μάτια χύνουν δάκρυα γλυκά.

Τὸν ψιλαφᾶ. Μεγάλωσε· Χριστὸς και Παναγιά, παλληᾶρι.

Ἡ φωνή του τῆς θυμίζει τὸ Μῆτρι· Ἄν εἶχε τὰ ματάκια της, θα τοὺς ἔβλεπε ἀχόρταστα. Μὰ ἔτσι ἤθελ' ὁ Θεός.

— Ἀῖ, ἄς μὴ σέ βλέπω ἐγώ. Τὰ ψηλά βουνά, ἡ κρουσταλλένιας βρύσαις σέ εἶδανε. Πάτησε τῆς μεγάλης μάνας, τῆς πατρίδας, τὸ χῶμα.

Σικώνει τὸ λυωμένο χέρι της, στηλώνει στῆν καπνισμένη ὄροφῆ τῆ σβυσμένη ματιᾶ της και λέγει μέσ' ἀπ' τὰ φυλλοκάρδια της.

— Ἐχε τῆν εὐχή μου.

Συγγενεῖς, γειτόνισαις, πλημύρησαν τὸ σπῆτι και μιὰ πεντάμορφη ξανθοῦλα με πλεξίδα ὀλόχρυση για ὄλους φροντίζει, ὄλους τοὺς κερᾶ και στρώνει τραπέζι να φᾶνε και να χαιρετίσουνε.

— Και ὁ γέρωσ ὁ παππᾶς;

— Ζῆ και βασιλεύει.

— Θα τρέξω να φιλήσω τὸ χέρι του.

Δύο πατριωτάκια τὸν φέρνουνε και λέγει:

— Μὴ λαβαίνεις τὸν κόπο. Ἦρτα ἐγώ.

Ὅλοι σικώθηκαν με σεβασμό. Ὁ γέρωσ εὐλόγησε τὸ τραπέζι και ἀφοῦ ἤπιανε για τὸ κᾶλ ὡς ὠρῖσε» και για τῆ μάνα τῆν καλότυχη και για τὸ γυῖο, ὁ γέρωσ ὁ παππᾶς σίκωσε τῆν τσότρα ἀψηλά, ἐσιγότερμαν τὰ γερωνικὰ δάχτυλά του, ἔτρεψε και ἡ φωνή του και εἶπε.

— Ἐγὼ πίνω στῆν ὑγεία της Ἄγγελικούλας που σάν ἄγγελος κύτταξε τῆν κερά Μῆτραίνα στῆν ἀρρώστεια της.

Ἡ Ἄγγελικούλα κοκκίνισε τὰ μάτια της τὰ θαλασσινὰ γέμισαν ἀπὸ δάκρυα και τοῦ Φίλιππου ἡ ματιᾶ εἶδε τὸ δαχτυλίδι του στὸ δάχτυλό της και τὰ τριαντάφυλλα που ἄνθισαν στὸ πρόσωπό της.

Ἡ βλάβη κοκκίνιζε μόνο με τὸ κρασί· τέτοια τριαντάφυλλα ποτὲ δέν τῆν περιέχυσαν.

— Σ' εὐχαριστῶ, παπᾶ, που ἤπιες για τῆν Ἄγγελικούλα μου, εἶπε ὁ Φίλιππος, κ' ἔδωκε τῆν τσότρα ἀπ' τὰ χεῖλη του στῆν Ἄγγελικούλα.

Ψαλμοί, παιχνιδιά, γέλοια, ἀντήχησαν στὸ βουθὸ χωριό· πιστολιαῖς συχνὰ συχνὰ φοβίζουν τὰ πουλάκια.

Ὁ γέρωσ ὁ παππᾶς φορεῖ τὰ ὀλόχρυσα ἄμφιά του, χαρούμενος που ἄξιώθηκε να εὐλογῆση τὸ γάμο τῶν παιδιῶν που τ' ἀρραβώνιασε μικρὰ μικρὰ.

Ἡ κυρά Μῆτραίνα ἔβγαλε τῆς χηρείας τῆ φορεσιά και λάμπει ἀπὸ χαρὰ ὄλο τὸ πρόσωπό της κ' ἄς εἶναι σβυσμένα τὰ μάτια της.

Ὁ γαμπρὸς λεβέντης, ἡ νύφη πεντάμορφη ντροπαλή, οἱ καλεσμένοι, ὄλο τὸ χωριὸ χαρούμενοι.

Ἡ ἐκκλησιὰ φωτοπεριχυμένη θυμίζει τῆν ἀνάστασι· και ἀληθινὰ ἀνεστήθηκε ἕνας νεκρὸς Λάζαρος, μιὰ πεθαμένη αγάπη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΓΛΥΠΤΟΥ

ΥΠΟ Μ. ΚΡΟΥΖΕ

ΤΗΝ προαγωγήν τῆς δημιουργικῆς δυνάμεως τῆς ψυχῆς ἡμῶν δέον πάντες ὅσοι διαπνέονται ὑπὸ ἀνθρωπίνου τινος ἰδεώδους να θεωρῶσιν ὡς ὑψιστον καθήκον. Ἡ παραγωγή ἐπὶ οἰουδὴποτε ἔστω κλάδου τῆς ἀνθρωπίνης; διανοήσεως και αἰσθήσεως ἐνσαρκούται τὸ πρῶτον ἀληθῶς εἰς αὐτοτελές ἔργον, ὅπῃταν ἡ φαντασία σὺν τῇ ἰκανότητι τῆς ἐκδηλώσεως συνενούται πρὸς πλαστικῶς ἀπτήν παράστασιν. Περὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ πλαστικοῦ πνεύματος ἐπικρατεῖ μεγίστη διάφορα γνώμων, ὅπερ εἶνε και φυσικώτατος, καθόσον πρόκειται περὶ τελικοῦ σκοποῦ οἷος τὸ Καλόν. Οὐδεὶς θα ἐνηθῆ σοβαρῶς να ἀρνηθῆ τῆν περὶ τούτου ὑπάρχουσαν Βαθυλωνίαν. Δέν ἐννοοῦμεν πλέον ἀλλήλους. Ἄς ἀναμνησθῶμεν τῶν ἐν τῷ παγγερμανικῷ Κοινοβουλίῳ τυχτήσεων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου Χάιντς. Ἐκαστὸν κόμμα ὡμίλει περὶ καλοῦ ἔχον ὡς βάσιν ἰδίαν αὐτοῦ ἐννοίαν. Ἐπειδὴ ἡ περὶ ὠραιότητος ἀντίληψις εἶνε διάφορος διὰ τούτο και ἐγὼ θα ὀμιλήσω περὶ τῆς ἐμῆς ἀντιλήψεως τοῦ ὠραίου και περὶ τῆς ἐμῆς ἐννοίας τῆς πλαστικῆς. Ἀρχομαι με μιαν ἐξομολόγησιν: ἐν τῇ αἰγυπτιακῇ τέχνῃ διαβλέπω τῆν καθαρτάτην πλαστικὴν ἔκφρασιν. Πρὸ τοιούτων παραστάσεων ἀκουσίως κλίνομεν τῆν κεφαλὴν και ὄμως εἶνε λίθοι, λίθοι ὀμιλοῦντες ἰδίαν γλῶσσαν. Δέν εἶνε σχήματα πηλοῦ ἐγγαρχαθέντα ἐν λίθῳ. Προερχονται ἐκ τοῦ ὑλικοῦ, ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ.

Ἡ ἐκπαίδευσις πρὸς τὸ πλαστικῶς βλέπειν και αἰσθάνεσθαι δέον ἄλλοθεν να ἔχη τῆν ἀφετηρίαν αὐτῆς. Παιδιόθεν, πᾶσα διδασκαλία δέον να εἶνε ἐξάσκησις τοῦ ὄραν. Ἐν πρώτοις θα ὑποδείξω τὰ τρωτὰ τῆς διδασκαλίας τῶν κυρίως γλυπτῶν. Τὸ σπουδαιότερον ἔργον τοῦ γλύπτου εἶνε τοῦ ὑλικοῦ ἡ διάπλασις οὐχὶ δὲ ἡ ἐκ λίθου ἀναπράστασις τῆς Φύσεως. Εἶνε ἐν τούτοις παράδοξον πῶς οἱ γλύπται ἀποφοιτῶσι τῶν Πολυτεχνείων χωρὶς να ἐργασθῶσι τὸ παράπαν με τῆν σμίλην. Θα ἐγγελῶμεν βεβαίως ἀκούοντες, ὅτι ζωγράφος τις οὐδέποτε χειρισθεὶς χρῶμα και χρωστήρα ἔτυχε διπλώματος. Πρὸς ἐκμάθησιν ὄμως τῆς λιθοτεχνίας (Steintechnik) ἀπαιτεῖται πολυχρόνιος μετὰ τῆν ἀποφοίτησιν ἄσκησις. Τούτο δ' ἔπρεπε να ἀποτελῆ τῆν βάσιν τῆς ὄλης διδασκαλίας και να συμβαδίξῃ με τὰς ἄλλας σπουδάς. Τὸ πλάττειν και τὸ ἐξεργάζεσθαι ἐν εὐπλάστῳ ὑλικῷ παρεπλήρησεν ἡμᾶς. Πρέπει ἀρχῆθεν, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἐμπνεύσεως να ἐργαζόμεθα ἐπὶ λίθῳ. Πρὸς τούτο δυνάμεθα να χρησιμοποίησων ἐν τὰς προπλάσματα ἀπαλὸν ἀσβεστόλιθον. Διαφέρει βεβαίως ἐάν ἀρχίσωμεν ἀπὸ τοῦ κορμοῦ ἐπιφέροντες εἰς αὐτὸν ὀλίγον κατ'

ὀλίγον βαθύτητας και σχηματισμοὺς ἢ ἐάν ἀρχίσωμεν ἐκ τοῦ σκελετοῦ. Σιδηροῦς σκελετός ἐφ' οὗ σχηματίζονται αἱ διάφοροι μορφαὶ (φόρμαι) τοῦ σώματος, ὡς περὶ τὰ ὀστᾶ οἱ μυῶνες, παραπλανᾶ εὐκόλως εἰς τῆν δημιουργίαν πλαστικοῦ ἔργου σφόδρα εὐκάμπτου και ἐλαστικοῦ. Τούτο ἀρμάζει μόνον εἰς τὰ ἐκ χαλκοῦ ἔργα. Διαφέρει ὄμως τὸ πρᾶγμα ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὰ ἐκ λίθου ἔργα. Τὸ ὕψος, τὸ ἐκ τῆς ὕλης προερχόμενον, εἶνε ἀρχῆθεν καθωρισμένον. Ἡ ἰσχυρὰ και βαθεῖα ἐντύπωσις ἦν μᾶς προξενούσι τὰ γλυπτὰ τῆς ἀρχαίας τέχνης, προέρχεται κυρίως ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου. Ὁ ρυθμὸς τοῦ ἔργου ἐξαρτάται ἐκ τῆς στερεότητος ἢ διαφανείας τοῦ λίθου. Ἡ δὲ ποίησις τοῦ λίθου ἐκδηλοῦται ὑπὲρ ποτε εὐγλώττως.

Περὶ τούτου ὄμως οὐδεὶς γίνετο λόγος κατὰ τῆν νῦν ἐν χρήσει μέθοδον. Διαπλάττων τὸ πρόπλασμα μου ἀγνωῶ ὄλους τὸν λίθον ἐφ' οὗ θα λαξεύσω αὐτό. Ἐάν θα ἔχη τὸ χρῶμα, ὅπερ πρὸς στιγμὴν ἐφαντάσθην ἀγνωῶ, ἐπίσης δὲ ἐάν τὸ μάρμαρον ἔσεται πολὺ καθαρόν, ἐάν θα εἶνε πολὺ σκληρόν κ. τ. λ. Ἐλπίζω να εὐρω, ὅπερ ποθῶ, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ φέρω εἰς πέρας τὸ πρόπλασμα μου και ἐκλέγω σχήματα, ὄπως ἴσως ἀκατάλληλα διὰ τὸν λίθον, τὸν ὁποῖον ἐπειτα εὐρίσκω. Βεβαίως οἱ πλεῖστοι γλύπται δέν φροντίζουν ποσῶς ἐάν θα ἐκτελέσωσι τῆν ἐργασίαν εἰς χαλκόν ἢ εἰς μάρμαρον, ὀλίγιστοι δ' ἄλλως ἐξ αὐτῶν σκέπτονται γενικῶς περὶ τοῦ μαρμάρου τυγχάνοντες ὄπως ἀδαεῖς τῆς λιθοτεχνίας.

Κατ' οὐδεμίαν μεγάλην περίοδον τῆς γλυπτικῆς ἐξετελέσθησαν μηχανικῶς προπλάσματα ἐπὶ λίθῳ. Σύμπτωσις εὐτυχῆς διέσωσεν ἡμῖν αἰγυπτιακὸν ἐργαστήριον με καλλιτεχνικὰ προπλάσματα ἀποκείμενα ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Γυζήρας ἐν Κάϊρω· ἐπίσης κορμὸν ἀγάλματος ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Ἀκροπόλεως ἐκ τῆς λαμπροτάτης περιόδου τῆς Ἑλλ. τέχνης. Οὐδὲν σίγμα ἐπ' αὐτῶν διακρίνομεν. Γνωστὸν ἐπίσης τυγχάνει, ὅτι και ὁ Μιχαήλ Ἄγγελος δέν ἐστιγματίζε δουλικῶς. Πρέπει λοιπὸν να μεριμνήσωμεν, ὅπως μορφώσωμεν γλύπτας και οὐχὶ προπλάστας καλλιτέχνας, στίτινεζμόνοι να ἐκτελῶσι τὰς ἐργασίας και να μὴ ἐξαρτῶνται παρ' ἐπιτηδείου ἐργάτου, ὑποκαθιστώντος τῆν ἰδίαν βούλησιν εἰς τῆν τοῦ καλλιτέχνου.

Τὸ πρόγραμμα ὄθεν μιᾶς σχολῆς γλυπτικῆς ἔστω:

Σπουδὴ τοῦ ὑλικοῦ και τοῦ ἐκ τούτου ἀπορρέοντος ὕψους, ἐκμάθησις τῶν τρόπων τῆς κατεργασίας τῶν σπουδαιότερων ὑλικῶν: τοῦ λίθου, τοῦ ζύλου, τοῦ μετάλλου κ. τ. λ.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ)

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΜΕΙΔΙΑΜΑΤΑ

Πρέκειται νά στηθῆ ἀνδριάς εἰς τὸν Βασσανῆν. Δὲν παραινενόμεθα ἀνάπο τῶρα ἡρ- γισαν τὰ βάσανα τῶν γλυ- πτῶν, οἱ ὅποιοι μάτην ἐζήτουν εἰκόνα τοῦ θωρητοῦ. Δὲν διατρέγγμεν τὸν κίνδυνον νά ἴδωμεν ὑποβαλλέ- μενα ἔργα . . εἰκονικά, ὅτε ἀρμοδιώτεροι θά ἴσαν διὰ τὸν ἀνδριάντο οἱ . . ζωγράφοι.

R. WILLIAMS.

Σκιαγραφία (Silhouette)

(Studio)

Αἱ κριτικαὶ συζητήσεις διὰ τὰ βραπτεῖα τῶν ἀγαλ- ματῶν τῶν Κυθῆρων δὲν ἐληξάν. Οὐδεὶς κατῶρ- θωσε νά ἐμβάθῃ νῆ—καὶ τοι ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀνεἰλικύθησαν—περὶ τῆς καταγωγῆς των. Ὁ κ. Σφόρωνος ἐπιμένει ὅτι Ἄργεῖα εἶνε τὰ ἀγάλ- ματα. Ἐγκατήρισεν οὕτω ἀρίστα τοὺς κριτικούς, διότι μόνον ἡ ἄργεῖα ἤμπορούσε νά τοὺς κάμῃ τόσο φλυαρούς

A. ΓΑΛΑΝΗΣ

Εἰς τὸ ταμεῖον

Περσεύς ἢ Ἑρμῆς; Νὰ ζῆ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῆ;

Συμβολικὴ σάτυρα. Πρὸ μῆος ὥραιος κόρη, εἷς ποιητής. — Τί ζωγραφία. Τὴν κόρην αὐτὴν ἐζωγράφησε κάποιος ζωγρά- φος μῆος καὶ ἐξέθεσε τὴν εἰκόνα Καὶ ἤκούσθη ὁ ἴδι- ος ποιητής λέγων. — Τί ὥραϊον πλαίσιον!

— Α! Ἐπὶ τέλους, κύριε ταμῖα, πρέπει νά με πληρώσετε. Περιμένω τόσο καιρόν. — Τόσον καιρόν; Λαμπρά! Ὅστε λοιπὸν ἐπλη- ρώητε: Ὁ καιρὸς εἶνε χρῆμα.

ΦΡΕΝΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Ἄναμένετο ὁ ποιητής νά ἐκδώσῃ τὰ ποιήματά του, ἵνα ἀνακράξῃ ὁ καλλιτέχνης. — Πολὺ ὄμορφο χαρτί. Ἄλλὰ παύομεν, διὰ νά μὴ ἀκούσω- μεν καὶ ἡμεῖς τὴν ὥραϊαν κόρην νά ἀνακράξῃ, ἀναγι- νώσκουσα τοὺς δια- λόγους μῆος. — Κρῖμα σὸ χαρτί. Ὅπερ. εἶδει ἀ- κούσαι.

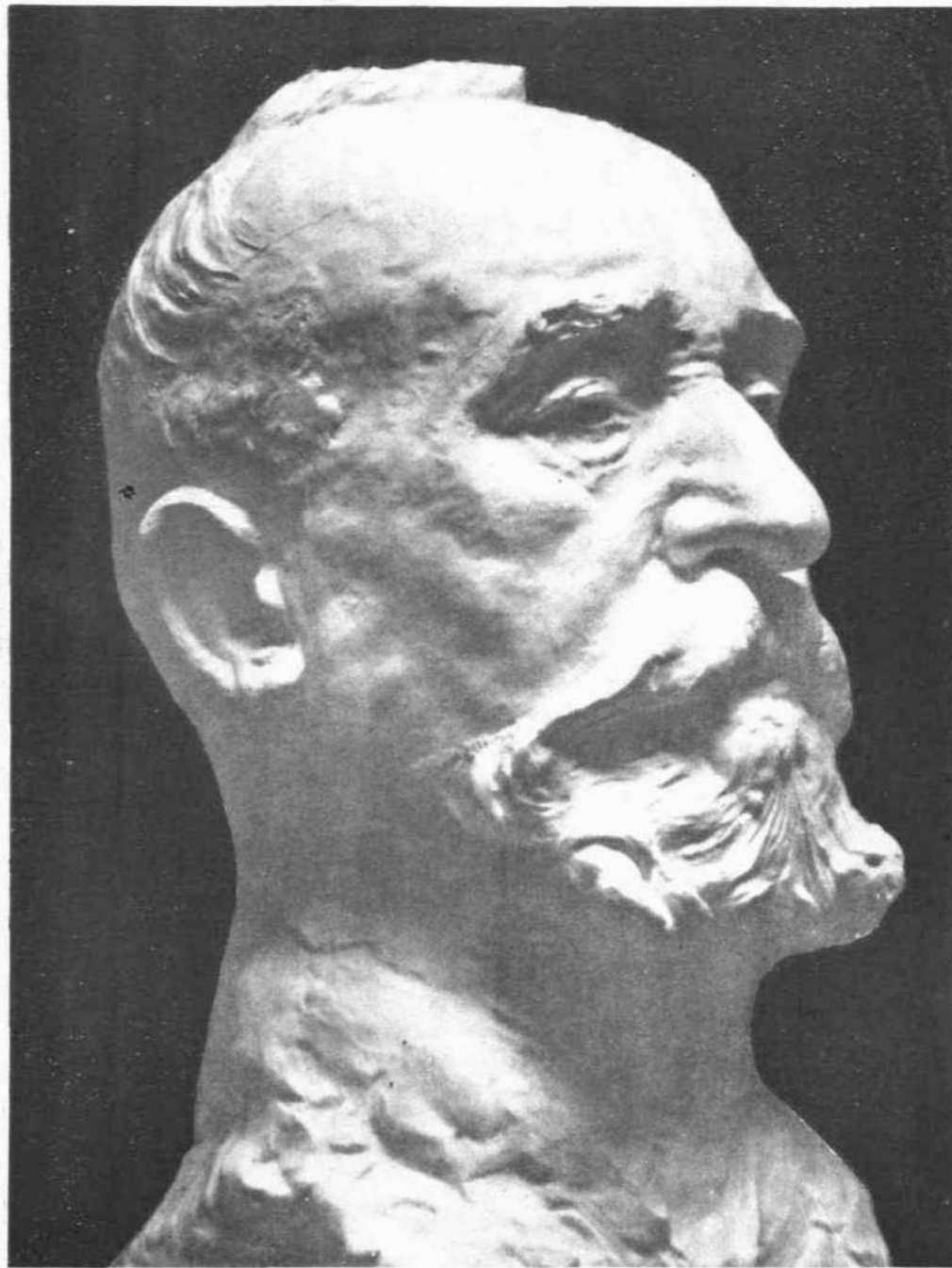

Ο ΑΞΙΟΦΩΤΟΣ

(FLIEGENDE BLÄTTER).

Πῶς τρέφονται.

ΓΑΛΛΙΑ

A. RODIN

PUVIS DE CHAVANNES.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΝ

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Ἡ ἔμπνευσις. — Ἡ φιλοσοφία τοῦ Ἄσυνειδήτου. — Ὁ Mozart καὶ ὁ Donizetti — Ὁ Πλάτων καὶ ὁ οἰστρος.

A.

ΤΩΡΑ, ὅτε καὶ παρ' ἡμῖν ἤρχισεν ἐπὶ τέλους τὸ καλλιτεχνικὸν αἰσθημα νὰ συγκινηθῆ καὶ νὰ δημιουργῇ ἔργα ὑποσχόμενα πολλὰ εὐχάριστα διὰ τὸ μέλλον, δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον ἐὰν ἐγένετοσαφῆς τις μελέτη περὶ τῆς ψυχικῆς ἐκείνης λειτουργίας ἣτις ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καλλιτεχνικὴν δημιουργίαν, μελέτη βαθεῖα, φιλοσοφικὴ, ἐντὸς τῶν μυστικῶν ἀδύτων τῆς ὑπάρξεως τοῦ καλλιτέχνου, ἐντὸς τοῦ ἀσυνειδήτου αὐτοματισμοῦ τῆς ψυχῆς του, καὶ τὴν ὁποίαν ν' ἀναγνώσουν οἱ καλλιτέχνη ἐν μυστικοπαθεῖ προσοχῇ, διὰ τὸ ἴδιον συμφέρον.

Ἐὰν ἐρωτήσητε τὸν καλλιτέχνην ἢ τὸν φιλόσοφον: Τί εἶνε τὸ αἰσθημα τοῦ ὠραίου; Θὰ σᾶς ἀπαντήσῃ ὅτι εἶνε μία ἔμφυτος συνθετικὴ ἰδέα, ἣν παρελάβομεν κληρονομικῶς καὶ τὴν ὁποίαν ἀναπτύσσομεν ἀναλόγως τῆς μορφώσεως καὶ τῆς προόδου.

Ἡ ἔμφυτος αὕτη ἰδέα τοῦ καλοῦ εἶνε ἐντελῶς ἀσυνειδήτος, διότι ζῆ ἐντὸς τῆς ὑπάρξεως μας ἀντιπροσωπεύουσα τὴν γε-

νικὴν καὶ ἀσυνειδήτην καλαισθησίαν τῆς φύσεως, τὴν ἐκδηλουμένην ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὠραίαν κτίσιν.

Ἡ ἀσυνειδήτος ἐκείνη καλαισθησία ἣτις ὀθεῖ τὴν μορφήν ἐντὸς τῆς οὐσίας τῶν φυτῶν, ἣτις τὰ τελειοποιεῖ διὰ τῆς ἐξελίξεως καὶ τὰ καθιστᾷ θαυμάσια, ὡς τὰ ῥόδα τὰ πολύφυλλα καὶ στεῖρα τῶν κήπων μας, εἶνε αὐτὴ ἐκείνη ἢ ἀσυνειδήτος καλαισθησία τῆς φύσεως ἢ χρωματίζουσα τὰ ἔντομα, τὰ κολεόπτερα ἢ τὸ πτέρωμα τῶν πτηνῶν λογικῶς καὶ ἐνστικτῶς, καὶ ἀναλόγως τοῦ περιβάλλοντος καὶ τοῦ ἀγῶνος τῆς ὑπάρξεώς των. Τὰ ζῶα ταῦτα δηλ. λαμβάνουσι τὸ χρῶμα τῶν φύλλων, τῶν κλάδων, τοῦ χώματος ἢ τοῦ μέσου ἐν γένει ἐν ᾧ διαβιοῦσι, διὰ νὰ μὴ γείνουν αἰσθητὰ εἰς τὰ ἄλλα καὶ καταστραφῶσιν ὑπ' αὐτῶν.

Ἡ αὕτη λογικὴ, ἀλλ' ἀσυνειδήτος καλαισθησία δίδει εἰς τὰ πτηνὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν π.χ. τῶν γάμων των, ἐκλαμπρον ἀλλὰ παροδικὴν τινα στολὴν, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Hartmann γράφει τὰ ἐξῆς ὠραία εἰς τὸ ἐξοχὸν αὐτοῦ μεγαλουργημα: «Ἡ φιλοσοφία τοῦ Ἄσυνειδήτου»: «Φαίνεται ὅτι ἡ φύσις, ἰκανοποιούσα τὸ καλαισθητικὸν τῆς ἐνστικτον, θέλει νὰ φωτίσῃ διὰ ποιητικῆς τινος ἀκτίνος τὸν πτερωτὸν κάτοικον τοῦ ἀέρος, καλύπτουσα τοῦτον μὲ τὴν λάμπην φεγγαλέου τινος κάλλους διὰ τοὺς εὐτυχεῖς καιροὺς τῶν ἐρώτων του.»

Ἡ αὕτη καλαισθητικὴ πνοὴ τοῦ ἀσυνειδήτου, ἢ διατρέχουσα ἀνὰ τὴν οὐσίαν τοῦ κάλλους τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζῶων, διατρέχει καὶ τὸ βάθος τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως καὶ ἐκδηλοῦται ἐν τῇ πνευματικῇ σφαίρᾳ ὑπὸ τὴν μορφήν—τοῦ καλαισθητικοῦ αἰσθημάτος.

B.

Ἀλλὰ τὸ αἰσθημα τοῦτο εἶνε ἀσυνειδήτον, ἀόριστον, πρωτόγονον σπέρμα θέλον πρόσφορον ἔδαφος διὰ ν' ἀναπτυχθῇ.

Τὸ ὅτι εἶνε ἀσυνειδήτον ἀποδεικνύει ἢ ἐκδάλωσις του, ἣτις εἰς τοὺς καλλιτέχνας ἐν γένει ἐμφανίζεται ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς καλλιτεχνικῆς κριτικῆς, τῆς ἔμπνευσεως καὶ τῆς δημιουργίας.

Τὰ ἔργα τῆς τέχνης εἶνε συνάθως ἀποτελέσματα τοῦ συνδυασμοῦ τῶν χρωμάτων, τῶν ἤχων, τῶν μορφῶν καὶ τῶν εἰκόνων αἰτινες ὑπάρχουσιν ἤδη ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ καλλιτέχνου, ὅστις διὰ τῆς σκέψεως καὶ τῆς ἐργασίας συνθέτων τὰ γνωστά, παράγει τι νέον καὶ ὠραῖον. Εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν μεγαλοφυΐαν δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό, διότι ἡ μεγαλοφυΐα εἶνε ἢ ὠραιότερα ἐκδάλωσις τοῦ ἀσυνειδήτου, εἶνε ἢ δύναμις ἐκείνη ἣτις περιλαμβάνει καὶ ἐγκλείει ἐντὸς τῆς φαντασίας τὸ ὅλον ἔργον διὰ μιᾶς μολίς προσέχουσα εἰς τὰς λεπτομερείας εἰς τὰς ὁποίας ἰδίως ἐπιμένει ἢ ἐνσυνειδήτος σκέψις.

Ἡ ἔμπνευσις, ὡς πρώτη ἀρχὴ τῆς δημιουργικῆς ἐκτελέσεως, εἶνε ἢ ὑπὲρ τὴν συνειδήσιν, τὴν σκέψιν καὶ τὴν βούλησιν ἐκρηγίς τοῦ ἐν ἡμῖν ἀσυνειδήτου, τὸ ὁποῖον πρῶτος ὁ Πλάτων περιέγραψεν εἰς τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς χρησμοδοῦς καὶ τοὺς προφήτας, τοὺς ὁποίους ἀποκαλεῖ «ἐκφρονας, ἐνθῆους, κοῦφον πτηνόν, ἀνευ νοῦς ὅστις καταστρέφει τὰ ἔργα τῆς φαντασίας,» προσθέτων ἐν τῷ Φαίδρῳ, ὅτι «τὰ μέγιστα τῶν ἀγαθῶν ἡμῖν γίγνεται διὰ τῆς μανίας.»

Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ψυχολογήση τις ἐπὶ μακρὸν διὰ νὰ δεῖξῃ ὅτι ἡ ἔμπνευσις ἐξέρχεται τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς βουλήσεως. Ποσάκις δὲν σᾶς συνέβη ἐνῶ σκέπτεσθε ἀλλαδιάφορα, νὰ σᾶς ἔλθῃ ὄλως ἄσχετος μία «ὠραία ἰδέα», ὡς συνήθως λέγομεν, ἀνεξαργτάτως τῆς θελήσεώς σας, δι' ἐργασίας τῶν ἐγκεφαλικῶν σας κυττάρων αὐτομάτου, βαθείας, ἀσυνειδήτου;

Ὁ οἰστρος, ἢ ἔμπνευσις, ὁ ἐνθουσιασμὸς εἶνε διάφοροι βαθμοὶ τοῦ ψυχολογικοῦ τούτου αὐτοματισμοῦ, ὅστις εἰς μὲν τοὺς προφήτας, τοὺς ἰδρυτὰς θρη-

σκείων κλπ. ἐμφανίζεται δῆθεν ὡς ἀντικειμενικὴ ἀποκάλυψις, εἰς δὲ τοὺς καλλιτέχνας, ποιητὰς, μουσικοὺς, ὡς ὄραμα, ἔμπνευσις, σύλληψις διὰ μιᾶς εὐρείων ἐκτάσεων ἐν μιᾷ καὶ ἐνιαίᾳ ἐνόητι—τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ τὰ μεγάλα ἔργα τῆς τέχνης. Ὁ Mozart γράφει πρὸς τινα σοφὸν βιογράφον του, ὅτι αἱ μουσικαὶ ἰδέαι, ὅταν εἶνε εὐχαριστημένος καὶ καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν του, συνωθοῦνται εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του ἀθρόαι, χωρὶς νὰ τὰς ζητήσῃ αὐτὸς ἐνσυνειδήτως σκεπτόμενος, ὅτι μένουσιν εἰς τὴν φαντασίαν του ἐπὶ μακρὸν, τροποποιοῦνται, βελτιοῦνται διὰ νὰ γείνουν κατόπιν ἐν τῇ ἐκτελέσει ἐν μουσικῶν τεμάχιον. Ἀλλὰ καὶ τοῦ Donizetti τίς δὲν γνωρίζει: τὸ ὠραῖον ἐπεισόδιον ἐν τινι γαίματι καθ' ὃ, ἐνῶ ἔτρωγε παιδρῶς συνομῶν, ὡς ὄλοι οἱ συνδαιτυμόνες, αἴφνης γίνεται σιωπηλός, ἀφῆρημένος, ἀναγκάζεται νὰ ἐγερθῇ, νὰ ζητήσῃ συγγνώμην ἀπὸ τὴν κυρίαν, νὰ μεταβῇ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον καὶ συνθέσῃ τὴν τετάρτην πράξιν τῆς «Φαβορίτας».

Ἐπειδὴ ἡ καλλιτεχνικὴ ἔμπνευσις εἶνε τι ἀσυνειδήτον τὸ ὁποῖον κυριαρχεῖ πολλάκις τῆς σκέψεως, διὰ τοῦτο οἱ καλλιτέχνη συνήθως εἶνε ἀφηρημένοι, παράδοξοι, ἰδιότροποι, καλλιτεχνικῶς ἄτακτοι.

Δὲν εἶνε ὅμως ἡ ἔμπνευσις καὶ κατόπιν ἢ καλλιτεχνικὴ δημιουργία ἐκφρασις μόνου τοῦ ἀσυνειδήτου· εἶνε ἐξίσου ἔργον τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς σκέψεως αἰτινες συμπληροῦσι τὸ ἔργον, δημιουργοῦσαι καὶ τελειοποιούσαι αὐτὸ κατὰ τὸ ἥμισυ, ὡς ἀπέδειξεν ὁ Schelling καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Carrière. Συνεπῶς ἡ ἔμπνευσις εἶνε τὸ σπέρμα, ἢ δὲ ἀσυνειδήσις καὶ ἡ σκέψις εἶνε τὸ ἔδαφος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εἶνε πλουσίως καὶ καλλιτεχνικῶς καλλιεργημένον διὰ νὰ βλαστήσῃ τὸ θαυμάσιον ἄνθος τῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων.

Ἐπομένως οἱ καλλιτέχνη μας ὀφείλουσιν νὰ πλουτίσωσιν τὴν διάνοιαν αὐτῶν, τὴν φαντασίαν, τὴν σκέψιν μὲ τὴν μελέτην τῶν ὠραίων ἔργων τῆς Φύσεως καὶ τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν Ἑλλήνων καὶ Εὐρωπαίων, καὶ οὕτω καλλιεργημένοι ν' ἀφήσωσιν εἰς τὴν ἔμφυτον καὶ ἀσυνειδήτην καλαισθησίαν τῆς φύσεως, ἣτις ζῆ ἐντὸς τῶν ἀπογόνων τοῦ Φειδίου, Πραξιτέλους, Πολυγνώτου καὶ Ἀπελλοῦ, νὰ ἐκδηλώσῃ καὶ πάλιν τὰ καλλιτεχνικὰ ἀριστουργήματα, ἅτινα πρὸ αἰῶνων ἐφιλοτέχνησεν εἰς τὴν χώραν μας.

Σ ΖΩΓΡΑΦΙΑΣ

A. R. AGACHE.— Τὸ μυστικόν.

C. BELLANGER.— Πωλήτρια.

ΓΑΛΛΙΑ

R. COLLIN.— Υπνος.

J. LÉFÈVRE.— Προσευχή.

W. BOUGEREAU.— Θουμκαμός πρὸς τὸν Ἔρωτα.

E. THIRION.— Δημοκρατία.

ΕΡΓΑ ΕΚΤΕΘΕΝΤΑ ΕΝ Τῇ ΠΑΓΚΟΣΜΙῳ ΕΚΘΕΣΕΙ ΤῶΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ — (1900).

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΝ ΔΡΑΜΑ

W. BOUGEREAU.— Ἔρως καὶ ψυχὴ.

Η Μ^ηε ROSA CARON εἰς τὴν « Ἰφιγένειαν ἐν Ταυρίδι ».

L. PERRAULT.— Μητρικὴ στοργή.

Η ΤΕΧΝΗ

Τῆς Κ^ας ΑΙΚ. ΖΑΛΤΑΝΟΥ

Ε στέφανον ἀκάνθινο καὶ καταφρονημένη
Καὶ μὲ τὸν ἄσβεστο καῦμό, τὴν ἄσβεστην ἐλπίδα
Γυρίζ' ἢ μεγαλόχηρη ἀγνώριστη καὶ ξένη
Μὲς τῶν Θεῶν τὴ γαλανή, τὴν ἅγια τῆς πατρίδα.

Ῥιμένα! μὲς τὰ λείψανα βρῖσκει τὸ Γκιώνη μόνον
Στόμα μαρμαρόχυτους ναούς, στ' ἀσύγκριτα παλάτια
Κέδω, ποῦ θεῖον ὁ Περικλῆς τῆς εἶχε στήσει θρόνον
Σὰ μιὰ ζητιάνα προσπερνᾷ στὰ νυχτωμένα μάτια.

Φωλιάζουν τώρα εἰ ἄνεμοι τοῦ Παρθενῶνος τὰ ὕψη
Καὶ κρούα σέρνεται ἔρημιὰ καὶ βασιλεύει ἡ θλίψη—
Μὰ νὰ ποῦ μῖα Ἀρχόντισσα τὴ δέχεται ἀγκαλιά!

Καὶ τόσω! τόσω τῶνειρον αὐτὸ μου ζωντανεῖται,
Ποῦ ἢ αἰθέρι' αὐτὴ θεὰ ποῦ τόσω μὲ μαγεύει
Θαρρῶ πῶς εἶν' ἡ Ἀρχόντισσα ποῦ βλέπω ἢ γλυκειά...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΝΗΣ

Η ΤΕΧΝΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΣΑ

* Αφιερώνεται εις τὸν σχεδιαστὴν τοῦ ἑξαφύλλου *

I

ΩΣ καὶ ἁρμονία πληροῦσι τὸν σελασφόρον ὀρίζοντα.

Ἡ ἀνατολὴ τῶν αἰώνιων ἐμπνεύσεων χρυσίζει τὸν αἰθέρα καὶ ἡ μυρίπνοος τοῦ γαλανοῦ πόντου αὔρα καταθέτει τὴν ἠχὴν τοῦ χαιρετισμοῦ τῶν μεμακρυσμένων ἑλληνικῶν κατακτήσεων.

Ἡ αἴγλη ἐξιδανικεῖ τὴν γῆν τῶν ἐκπλήξεων, καὶ τοῦ Φοίβου αἱ ἀκτίνες περιβάλλουσι τὴν νεκρόπολιν ἐν τῇ σιγῇ τοῦ λυρισμοῦ.

Συντριμμάτων ἀτελεύτητος πεδιάς, καὶ ἀχαλῆς πινακοθήκη ἡρωτηριασμένης εὐμελείας.

Πανταχοῦ ἔχνη θαυμάτων, πανταχοῦ τιτανόμαχων ἀποτυπώματα, καὶ σωροὶ γιγαντώδεις συμβόλων ἀθανάτου τιμῆς.

Ἐμβλήματα ἐπισήμων γενεῶν πληθύνει, διεσκορπισμέναι παρὰ τὰ φθαρέντα τρόπαια περικλεῶν αἰώνων, καὶ μνηματοτρόφος τέφρα ἀνὰ πᾶν κτύπημα τῆς ἐρευνητικῆς σκαπάνης προβάλλει, ἀπὸ τὰ τεθαρμμένα μασωλιῶτα τῶν ἡμιθέων.

Ἡ ἀρχαιότης ἐπιβάλλεται ἐν παντί.

Ἡ ἀρχαιότης κυριαρχεῖ πρυτανεύουσα διὰ τῶν ἀναμνήσεων, μεγαλουργοῦσα διὰ τῆς ζωῆς τῶν σκελετῶν τῆς.

Ἡ Ἀρχαιότης, ὡς μυστήριον καὶ ὡς θετικισμὸς, ὡς ἄγνωστον καὶ ὡς πεπερασμένον, ὡς ἀπόρητον καὶ ὡς κοινωνικὸς θεσμὸς, ὡς ἰδέα, ὡς ὄνειρον, ὡς πάθος καὶ ὡς πνεῦμα προόδου. Συντριμμένη, ἡρωτηριασμένη, ἀμορφος, διεσκορπισμένη, ἄπνοος καὶ σιγηλὴ, ἐξασκλουθεῖ οὐ μόνον νὰ ζῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐνισχύῃ εὐεργετοῦσα, νὰ ἐνθαρρύνῃ προστατεύουσα, νὰ ἐξευγενίσῃ δημιουργοῦσα, ν' ἀποθανάτιζῃ ἐμπνεύουσα.

Ἡ ζωὴ ὑφίσταται καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον σύντριμμα, εἰς τὸ τελευταῖον μῦρον τοῦ μικροτέρου λειψάνου τῆς.

Ἡ ἀθανασία διασώζει πᾶν ὅ,τι τῇ ἀνήκει. Οὐδὲν ἀπέθανεν ἐκ τῶν ἔργων τῆς, οὐδὲν ὑπέστη τὴν ἤτταν, οὐδὲν ἀπεσθέθη ἐν τῇ φθορᾷ.

Εἴτε κεκρυμμένη εἰς τὰ βάθη τῆς πατρίδας γῆς, ἢ λησμονημένη εἰς τὰς ἀβύσσους καὶ τὰ τεχνάγη, εἴτε ἄγνωστος εἰς τοὺς σκοτεινοὺς βυθοὺς τοῦ ἐρέθους, διατηρεῖ τὴν ζωὴν ὑπνώττουσαν, νεναρκωμένην, παγετώδη, ἀλλὰ τὸν θάνατον ποτὲ δὲν ἐγνώρισε.

Ἄθνατε Πλάτων! Δὲν ἤκουσας τὸν τελευταῖον στεναγμὸν τοῦ προσφιλοῦς σου Ναζωραίου.

Ἄθνατε Πλάτων! Δὲν ἤκουσας τὸν τελευταῖον στεναγμὸν τοῦ προσφιλοῦς σου Ναζωραίου. Ἦσο μακρὰν τῆς Βηθλεέμ, ἢ ἐτέλεις σπονδὰς παρὰ τοὺς ἀγρούπνοους τοῦ Πλουτωνος οἰωνοσκόπου, προφητεῶν, ὄνειροπολῶν, μαντευόμενος;

τοῦ ὠραίου, καὶ ὁ Φειδίας πάντοτε θὰ φιλοτεχνῇ μίαν ἰδέαν ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ καλοῦ.

Σπεύδει ἐπὶ τὰ πρόσω ἢ πρόοδος γοργότερος, διότι τὴν συνοδεύει ἡ ἀρχαιότης καθοδηγοῦσα καὶ ἐπιρρωνύουσα.

Ἀρχαιότης, εἴτε αὐτοσίως ἐνεργοῦσα, ἢ ἐν παραβολαῖς καὶ παραμορφώσεσι, ἐν ἀλλοιώσει καὶ μεταλλαγῇ, ἐν μεταφράσει καὶ ἀνωνομίᾳ· μὴ ἀποβάλλουσα ὅμως τὸν τύπον, τὴν γενικὴν ἀρχὴν, τὸ πρῶτον γνώρισμα, τὴν ἰδιάζουσαν χαρακτηριστικότητα.

Τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια καθ' ἑκάστην ἐμφανίζονται ἡμῖν ὄρωντα καὶ ἐπιλοῦντα, καὶ ὁ ἀρχαῖος βίος ἐν εἰδυλλίοις καὶ εἰκόσιν, ἐν τῇ φαντασίᾳ καὶ πραγματικότητι παρέρχεται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν πρὸ ἡμῶν, κεχηνότων καὶ ἀμαθῶν.

Ὁ θρίαμβος ἀνήκει πάντοτε εἰς τοὺς μεγάλους νεκροὺς.

Ἡ ψυχὴ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος τοὺς συνενώνει πρὸ τῆς πανηγύρεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

Ἡ συνεχὴς δὲ τοῦ πολιτισμοῦ ἐσρτῆ, εἶναι τὸ τερπνὸν μνημόσυνον τῶν μειδιημάτων των.

Εἶμαι εὐτυχής, διότι εἶμαι εἰδωλολάτρης· θὰ ἦμην δ' ἀτυχής ἐάν δὲν κατενόουν, ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς ἦτο μέγας καλλιτέχνης.

Τί φρονοῦσιν αἱ Ἰ. Σύνδοχοι μοὶ εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφορον συγκινοῦμαι ὅμως καὶ πονῶ βαθέως, ὅταν ὁ γλυκὺς βεμβασμὸς μου χαρακτηρίζεται ὡς ἀσθέης· ὅταν μοὶ ἀφαιρεῖται τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ὀνομάσω προσευχήν, τὸν χαιρετισμὸν ὃν περιπαθῶς ἀπευθύνω πρὸς τὸν Ἑρμῆν τοῦ Πραξιτέλους· ὅταν καταδικάζομαι νὰ μὴ περιβάλλω τὴν κεφαλὴν διὰ στεφάνου ἐκ ναρκίσσων, καὶ νὰ μὴ κρατῶ τὴν χρυσὴν λύραν, ὅπταν ἐν θείᾳ ἀναπτερώσει γουγκληνῆς προσφωνῶ τὸν σιγηλὸν μου Ἐσταυρωμένον.

Εἶμαι εἰδωλολάτρης.

Ὡ! εἶθε νὰ ἦμην καὶ ποιητής...

Ἡ ἀρχαιότης ἐγέννησε τὸ κάλλος, ἐδημιούργησε τὸ Πάνθεον, ἐνεφάνισε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν.

Διατὶ εἰς ταύτην νὰ μὴ χρεωστώμεν καὶ τὴν ἀλήθειαν;

Μήπως ἡ κορυφὴ τοῦ Γολγοθᾶ δὲν ἀπηθανάτισε τὴν στέψιν των;

Ὁ ἱερός δεσμὸς δὲν συνετελέσθη, ἀφοῦ ὁ δαιμόνιος ἑλληνικὸς νοῦς εἶχε πρὸ πολλοῦ ἀνακαλύψῃ τὴν λαλίαν τῶν θεῶν;

Ἄθνατε Πλάτων! Δὲν ἤκουσας τὸν τελευταῖον στεναγμὸν τοῦ προσφιλοῦς σου Ναζωραίου.

Ἦσο μακρὰν τῆς Βηθλεέμ, ἢ ἐτέλεις σπονδὰς παρὰ τοὺς ἀγρούπνοους τοῦ Πλουτωνος οἰωνοσκόπου, προφητεῶν, ὄνειροπολῶν, μαντευόμενος;

Χρησιμολογῶν συνεκοινωνεῖς μετὰ τῶν ἐπιταφίων βραβυδῶν, ἢ ἀπὸ τῆς Ἀχερουσίας ἀπελάμβανες τῆς μυσταγωγικῆς πομπῆς, ἢ ἡ ἠχὴ τοῦ ψαλμοῦ των σοὶ ἐξήγγειλε; Τὸ μαντεῖον τῆς Περσεφόνης δὲν σοὶ ἀπέκρυψε τὸ πένθος, ὅπερ τότε ἠπλοῦτο ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ.

II

Στοναχί, πνοαὶ συντριμμάτων...

Ἡ ἀρχαιότης ὀμιλεῖ διὰ γρίφων καὶ ἀποκαλύψεων.

Ἡ ἀρχαιότης συντριμμένη!

Καὶ ἡ Τέχνη, πιστὸς τοῦ Κάλλους φρουρός, ἀπλώνει, ὡς δύο νέφη λευκά, τὰς πτέρυγας, καὶ μετὰ στοργῆς, μετὰ σεβασμοῦ, μετὰ περιπαθείας περιβάλλει τὰ σιγηλὰ, ἀλλ' ἀναπνέοντα συντριμματα.

Ἐν φῶς θείας εὐεργεσίας μεταμορφοῦται εἰς ἀρχάγγελον, ἕνα προστατεύει εἰς τοὺς ἀτιμήτους τάφους τὴν ζωὴν τῶν νεκρῶν.

Καὶ φυλάττει ἔκτοτε τὸ μεγαλεῖον των, ὅπερ μεταδίδεται εἰς τὸν κόσμον διὰ τῶν αἰώνων.

Ἡ Τέχνη!

Τιμήσατε τὴν εὐεργετίαν, τὴν προστατίαν. Χαιρετήσατέ τὴν, ὡ τέκνα τῶν ἀναμνήσεων...

ΑΔΙΚΤΩΝ

ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1900—1901)

ΤΟ λῆξαν ἔτος 1900 ἠρίθμησε πολλοὺς καλλιτέχνας νεκροὺς. Ὁ θάνατος ἐθέρισε ἀριστὰς κορυφὰς, ἐν τῇ ταχείᾳ δὲ ταύτῃ ἐπιθεωρήσει, θέλωμεν μνημονεῦσαι τὰς θλιβερωτέρας διὰ τὴν Τέχνην στερήσεις, δι' ὧν ἐκλείσεν ὁ πένθιμος ἀπολογισμὸς ὀλοκλήρου αἰῶνος.

Οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν θανόντων κατὰ τὸ 1900 καλλιτεχνῶν εἰσὶν οἱ ἑξῆς:

Ὁ ἱστορικὸς ζωγράφος Λουδοβίκος Λεμπρόν ὅστις κατήρξατο τῆς θλιβερᾶς προπομπῆς, θανὸν τῇ 11 Ἰανουαρίου. Τὸν ἠκολούθησεν ὁ ἀνδροειαντοποιὸς Ἰωσήφ Δίσελδερφ, ὁ ζωγράφος Fedor Klages θανὸν ἐν Ῥωσίᾳ, ὁ Ruski, ὁ Ménier, ὁ Schrader (ἱστορικὸς ζωγράφος θανὸν ἐν Βερολίνῳ).

Ἐν Γερμανίᾳ ἀπέθανον οἱ περισσότεροι: A. Henning (ἱστορικὸς ζωγράφος), Ruland, Kannengiesser, Kock, A. Nisius, E. Hartmann, Max Koner (προσωπογράφος), Choulant, H. Riegel (διευθυντὴς Μουσείου), Majer, Koziacs, Reinold, Rosse, Kùsthardt, M. von Munkacsy, A. Seitz, H. Max, Ed. Ille, P. Socuhay.

Ἐν Γαλλίᾳ ὁ μέγας γλύπτης Ἄλ. Φαλγκιέρ (19 Ἀπριλίου), ὁ Ἀντώνιος Βιλόν, ζωγράφος ἀψύχου φύσεως (28 Αὐγούστου), A. Pichon (ἱστορικὸς ζωγράφος).

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὁ διευθυντὴς τῆς Ἐθν. Πινακοθήκης F. Burton.

Ἐν Δανίᾳ ὁ Φρέουντ (6 Ἀπριλίου).

Ἐν Ῥωσίᾳ ὁ I. Λίδαζόφσκις (2 Μαΐου), ὁ Ἰσαὰκ Λέβιταν, ὁ Μιχ. Βασιλιεβ.

Ἐν Οὐγγαρίᾳ ὁ N. Kòlle, ἐν Βελγίῳ ὁ Wriendt (ἱστορικὸς ζωγράφος), καὶ ὁ θαλασσογράφος Clays.

Ἄλλ' οἱ ἐπισημότεροι νεκροὶ εἶνε οἱ τὸν Δεκέμβριον θανόντες, ὁ ἐν Βιρτσβούργῃ θανὸν (4 Δεκεμβρίου) Γουλιέλμος Λέϊδλ καὶ ὁ ἐν Βερολίνῳ (20 Δεκ.) Κάρολος Βέκκερ.

Ὁ Λέϊδλ θεωρεῖται ὡς ἀνήκων εἰς τὴν τάξιν τῶν μεγάλων ζωγράφων ὅτινες ἐκλείσαν τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν τοῦ 19 αἰῶνος. Ἀπὸ πολλοῦ ἐπασχεν ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος. Ὁ θάνατος αὐτοῦ δὲν ἐνεποίησε ἰδιάζουσαν αἴσθησιν, διότι ὑπὸ τοῦ πολλοῦ κοινοῦ ἐν Γερμανίᾳ δὲν ἦτο γνωστὴ ἡ μεγίστη ἐπίδρασις αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς Γερμανικῆς Τέχνης. Ἀποδίδεται κατὰ πολὺ εἰς τὰς ἐργικὰς αὐτοῦ τάσεις καὶ τὴν ἀπιστοροφίαν ἣν ἠσθάνετο νὰ ἀποστέλλῃ ἔργα εἰς ἐκθέσεις. Ἐλάχιστα δ' ἔργα ἄλλω; ὑπάχουσιν αὐτοῦ εἰς τὰς δημόσιαις πινακοθήκας.

Ὁ Γουλιέλμος Λέϊδλ ἐγεννήθη τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1844 ἐν Κολωνίᾳ. Κατ' ἀρχὰς χειρῶνάς εἰκοσαετῆς ἐστράφη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ζωγραφικῆς καὶ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Μονάχου καὶ τὸ πρῶτον ἐμαθῆτευσεν παρὰ τῷ Πιλότου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπῆρσε τὸ θεατρικὸν τῆς τεχνολογίας αὐτοῦ, ἠκολούθησε τῷ ὄξει καλλιτέχνῃ Ἀρθούρῳ Ρόμβεργ. Ἐξέθεος δὲ, τὸ πρῶτον, τῷ 1869 ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Μονάχου. Μεγίστην δὲ ἐντύπωσιν ἐνεποίησαν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει ἔργα τοῦ Courbet, οὗ τὴν βαθύτητα ἐν τῇ ἀπεικονίσει τῆς ἀπλῆς φύσεως καὶ τῷ ἐσωτερικῷ συνδυασμῷ των χρωμάτων ἐθεώρησεν ὡς ἀποτελοῦσαν τὴν ἀληθῆ τέχνην. Μετὰ ταῦτα, ἐνεκα τοῦ ἐκραγέντος πολέμου, ἐπ' ὀλίγον διέτριψεν εἰς Παρισίους, τὸ δὲ ἄριστον τῶν ἐκεῖ φιλοτεχνηθέντων ἔργων θεωρεῖται ἡ κατακεκλιμμένη ἐπὶ διθανίου «Ἐταίρα». Κατόπιν, ἐπέστρεψεν εἰς Μόναχον, ἐξ οὗ, δυσαρεστηθεὶς κατὰ τινων ἀντιτέχνων, ἀνεχώρησε καὶ ἐξῆς τὸ ἐπίλοιπον τοῦ βίου αὐτοῦ κυρίως εἰς Aibling χωρικοῦ ἀναστρεφόμενος καὶ μετὰ τοῦ πιστοῦ τοῦ φίλου Sperl. Ἐνταῦθα, μακρὰν τοῦ θεοῦ τῆς μεγάλης ζωῆς ἐποιήσατο τὰ ἄριστα τῶν ἔργων του, ὧν διαπρέπουσι δύο πίνακες «Οἱ πολιτικοὶ τοῦ χωρίου» καὶ ὁ «Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ». Διὰ τῆς ἰσχυρᾶς καὶ ἀπροσποιήτου αὐτοῦ τέχνης ἐμπράκτως κατέδειξεν ὅτι καλὴ γραφικὴ δύναται

ΕΛΛΑΣ

Θ. ΘΥΜΟΠΟΥΛΟΣ.— Τὰ μάτια τῆς ψυχῆς.

(Βραβεῖον γλυπτικῆς ἐν τῷ Μαγασλείῳ διαγωνισμῷ τῶν Φιλολόγων).

Β. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.— Ἀδροκόμη. (Ἐκτογραφία).

Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ.

Ρεμβασμός.

(Κρητιδογραφία).

νά ὑπάρξῃ καὶ ἄνευ ἀπομιμήσεως τῶν ἀρχαίων καὶ ἡ μέθοδος αὐτοῦ ἔσχεν μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ πολλῶν ἐξόχων ζωγράφων. Οὐδεὶς ζωγράφος ἦτο κάλλιον αὐτοῦ πεποικισμένος· αἱ καλλιτεχνικαὶ ἀρεταὶ παρ' αὐτῷ ἦσαν συνδεδεμέναι μὲ μυθώδη, οὕτως εἰπεῖν, δεξιότητα χειρὸς. Ὅ,τι ἐβλεπεν ἠδύνατο νὰ τὸ ζωγραφίσῃ καὶ εἰς τοῦτο μόνον περιορίσθη, ἐπομένως ὁ κύκλος τῶν ἐμπνεύσεων του εἶναι στενός. Ἐμπνέεται ἐκ τῆς καθαρᾶς πραγματικότητος καὶ ἀπεικονίζει μόνον τὰ περὶ αὐτὸν ὄντων πρόσωπα. Ἐν γένει εἶνε ὁ σημαντικώτερος πραγματικὸς ζωγράφος ὃν ἡ Γερμανία παρήγαγεν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Holbein.

Ὁ Βέκκερ, θανὼν τὸ ὀγδοηκοστὸν ἔτος, εἶνε ὁ ὑστατος καὶ σπουδαιότατος ἀντιπρόσωπος τῆς γνωστῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Τέχνης Βερολιναίας σχολῆς τῶν coloristes. Ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ Klöber καὶ ἔλκυσθεις ἐκ τῶν τοιχογραφιῶν τοῦ διδασκάλου του ἀπεφάσισε λεπτομερέστερον νὰ σπουδάσῃ τὴν τοιαύτην τεχντροπίαν καὶ μετέβη τῷ 1843 παρὰ τῷ Ἑρρίκῳ Hess ἐν Μονάχῳ. Μετὰ ταῦτα διέτριψεν ἐν Παρισίοις καὶ Ῥώμῃ μέχρι τοῦ 1847. Χάρις εἰς τὴν γνωριμίαν αὐτοῦ μὲ τὸν Γουλιέλμον Κάουλμπαχ, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ κατώρθωσε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ζωγραφίαν τοῦ νέου μουσείου καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν Νισιδίων ἐζωγράψισεν ἐξ ἀρίστας παραστάσεις ἐκ τοῦ σχετικοῦ ἐξηγημένας μύθου. Μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς Βενετίαν ἔνθα διὰ τῆς μελέτης τῶν μεγάλων Ἰταλῶν coloristes ἀπεκαλύφθη ζωηρότατα ἡ ἰδιοφυΐα αὐτοῦ. Δύναται δὲ νὰ θεωρηθῇ ὡς πρόδρομος τοῦ Μάκαρτ, καίπερ οὗτος κάλλιον ἠσθάνετο τὸ μεγαλότεχνον ὕφος τοῦ Βερνέζι. Ἐν τοῖς πίναξι τοῦ Βέκκερ, ἀνευρίσκει τις λαμπρῶς ἀπεικονισμένους πάντας τοὺς

τύπους τῆς ἰσχυρᾶς πόλεως, πρὸ πάντων δὲ θαυμάζονται αἱ «Ἀπόκρηφ ἐν Βενετίᾳ», «Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Δόρρερ παρὰ τῷ Τισιανῷ κτλ.» Ὁ Κ. Βέκκερ, οὗ τὰ κάλλιστα ἔργα ἐφιλοτεχνήθησαν μεταξύ τοῦ 1856 καὶ 1880, δὲν κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ τὸ βάθος τοῦ ἀθανάτου κάλλους τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ὄντων προσώπων αὐτῆς. Ἐν ἅπασιν αὐτοῦ τοῖς πίναξι τούναντίον, ἐπανερχονται αἱ αὐταὶ εὐειδεῖς μᾶλλον ἢ χαρακτηριστικαὶ μορφαί, αἱ αὐταὶ κατὰ συνθήκην στάσεις καὶ τὰ

αὐτὰ πολυποικίλα χρώματα, ἐν γένει δὲ στερεῖται βαθύτητος. Οὐχ ἤττον ἀναμφίρρηστος ὑπῆρξεν ἡ ἐπίδρασις αὐτοῦ ἐπὶ πολὺ χρονικὸν διάστημα ἐπὶ τῆς Βερολιναίας Τέχνης.

Ἀλλὰ καὶ τὸ 1891 ἠρίθμησεν εὐθὺς ἅμα τῇ ἐμφανίσει του ἐπιφανεῖς νεκρούς, ἐνθυμηθὲν καὶ τὴν πτωχὴν Ἑλλάδα.

Διὰ τὸν Γύζην, ἐγράψαμεν ἤδη εἰς τὴν «Ἐπετηρίδα τῶν Φιλολόγων». Ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ἐν Γερμανίᾳ θρηνοῦμενος ὁ θάνατός του. Οὕτω, τὸ ἐν Μονάχῳ ἐκδιδόμενον καλλιτεχνικὸν περιοδικὸν «Kunst für Alle» κρίνει τὸν θάνατον αὐτοῦ ὡς βαρυτάτην ἀπώλειαν

Ὁ Γύζης ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του.

διὰ τὴν ἐν Μονάχῳ τέχνην. Ὁ Νικόλαος Γύζης, κατὰ τὸν ἀρθογράφον, κατελέγεται μεταξύ τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ μάλιστα προσωπικῶν μορφῶν τῆς συγχρόνου γραφικῆς. Οὐδεμιᾶς χώρας ἢ σχολῆς τεχντροπίαν ἀποκλειστικῶς ἠκολούθει· ἦτο ἀκραϊφνῆς ἰδανιστῆς. Ἀλλ' ὁ ἰδανισμὸς αὐτοῦ ἐν τῇ τέχνῃ οὐδὲν εἶχε τὸ ψυχρὸν ἢ τὸ ἀκαδημαϊκόν, μάλιστα δὲ τὰ τῆς τελευταίας δεκαετηρίδος αὐτοῦ ἔργα, ἀνεπόλουν τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν τέχνην διὰ τὸ αἰθέριον καὶ ἀσύλληπτον τῶν ἀπεικονιζομένων μορφῶν, ὡς ἰδίᾳ καταδεικνύεται τοῦτο ἐν τῇ Ἑαρινῇ Συμφωνίᾳ. Ἡ πινακοθήκη τοῦ Μονάχου ἔχει λαμπρὸν πίνακα

κατὰ τὸν ἀρθογράφον, κατελέγεται μεταξύ τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ μάλιστα προσωπικῶν μορφῶν τῆς συγχρόνου γραφικῆς. Οὐδεμιᾶς χώρας ἢ σχολῆς τεχντροπίαν ἀποκλειστικῶς ἠκολούθει· ἦτο ἀκραϊφνῆς ἰδανιστῆς. Ἀλλ' ὁ ἰδανισμὸς αὐτοῦ ἐν τῇ τέχνῃ οὐδὲν εἶχε τὸ ψυχρὸν ἢ τὸ ἀκαδημαϊκόν, μάλιστα δὲ τὰ τῆς τελευταίας δεκαετηρίδος αὐτοῦ ἔργα, ἀνεπόλουν τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν τέχνην διὰ τὸ αἰθέριον καὶ ἀσύλληπτον τῶν ἀπεικονιζομένων μορφῶν, ὡς ἰδίᾳ καταδεικνύεται τοῦτο ἐν τῇ Ἑαρινῇ Συμφωνίᾳ. Ἡ πινακοθήκη τοῦ Μονάχου ἔχει λαμπρὸν πίνακα

αυτού: «Τὰς Ἀπόκρως ἐν Ἑλλάδι», ἡ δὲ τῆς Δρέσδης ἕτερον, «τὸν Ὀρνιθοκλέπτην τῆς Σμύρνης». Ὁ Γύζης ἠρέσκατο μεγάλως νὰ ἀπεικονίσῃ ἀπλοῦστα ἀντικείμενα τῆς φύσεως φύσεως, καρπὸν ἐπὶ παραδείγματι, μικρὰν ἀνθοδέσμην ἢ ἄλλο τι παρόμοιον.»

Τὰ ἔργα ἅτινα ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του κατέλιπε μετὰ θάνατον ὁ Γύζης, ἐταξινομήθησαν καὶ ἐξετιμώθησαν ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν Γερμανῶν ζωγράφων Μίλλερ, διενθυνοῦ τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Μονάχου, Λέμπαχ, Λαϊφτζ, Βιλλάιτδερ καὶ Κασουλδαχ.

Ἐκτὸς ὀγδοήκοντα περίπου ἡμιτελῶν σχεδιασμάτων καὶ μικρῶν σημειώσεων γραφικῶν, τὰ ἔργα τὰ ἄξια λόγου ἀνῆλθον ἐν τῇ ἀριθμῆσει εἰς 114.

Ἐκ τούτων τὰ τελειωμένα διαιροῦνται 1) εἰς Συνθέσεις, 2) Κεφαλὰς, 3) Νεκρὰν Φύσιν, 4) Σχέδια.

Ἐκρίθη ἐκ τῶν συνθέσεων ὡς ἀνωτέρα ἡ «Πτήσις τῶν πνευμάτων τῆς Τέχνης».

Τὰ πνεύματα, καταναυσσόμενα ἐκ τοῦ ἁρμονικοῦ ἤχου τοῦ ὄργανου τῆς Μούσης, ἀνίπτανται εἰς τὰ ὕψη. Τὰ πλεῖστα ζητοῦν ν' ἀναρριχηθῶν ἐπ' αὐτῆς. Ἐν τῶν πνευμάτων φθάσαν εἰς τὰ ὕψη τανύει τὰς πτέρυγας του. Ἄνωθεν τούτου ἵπταται ἕτερον εἰς φωτεινὰς σφαίρας. Τρίτον καταπίπτει, καὶ εἰς τὸ βάθος ἄλλα πνεύματα μένουσιν ἀποκαρδιωμένα μὴ δυνάμενα νὰ ἐξαρθῶν.

Ἡ ἀλληγορικὴ αὕτη παράστασις, θαυμασίᾳ τὴν ἐμπνευσίν καὶ ἀπαράμιλλος τὴν ἐκτέλεσιν, εἶνε ἐν τῶν ἀριστοτεχνικῶν τοῦ Γύζης, ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του δ' ἔργων τὸ μεγαλειότερον (ὕψους 3. 50 ἐκατ. καὶ πλάτους 2. 50) διατιμηθὲν εἰς 30, 000 μάρκα.

Δευτέρᾳ εἰκὼν εἶνε τὸ «Προσκύνημα». Συμπαθὲς ἄρρωστον κοριτσάκι ριψοκινδυνεύει, συνοδουμένον ἀπὸ τὴν θλιμμένην μητέρα του, τὸν μακρὸν δρόμον πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῆς θαυματουργοῦ Θεοτόκου. Εἶχε τάξει χρυσὴν καρδίαν καὶ τὴν φέρει μαζὺ του. Ἄλλ' εἰς τὸν δρόμον αἱ δυνάμεις τὸ ἐγκαταλείπουσιν. Πίπτει λιπόθυμον. Ματαίως μὲ τὸ ἀπηλπισμένον βλέμμα τῆς ἡ μητὴρ ἀτενίζει ἱκετευτικῶς τὸν οὐρανόν. Ἡ λαμπὰς ἡτις ἐμελλε νὰ καὶ εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Παρθένου διὰ τὴν ὑγίαν, ἐχρησίμευσεν ὡς ἡ νεκρικὴ λαμπὰς τοῦ δυστυχοῦς κορασίου. Ἀνυπέβλητον εἶνε τὸ πάθος καὶ ἡ ὀδύνη. ἡ διακεχυμένη εἰς τὰς δύο φυσιογνωμίας. Ἡ εἰκὼν διετιμώθη 10, 000 μάρκα.

«Ὁψοκομιστής». Φορτωμένος μὲ κἀνιστρον γλυκυσμάτων καὶ μὲ δύο φιάλας οἴνου κρεμασμένους ἐκ τοῦ ὤμου αἰσθάνεται ἔντρομος, ὅτι τὸ λωρίον, διὰ τοῦ ὁποῦ ἐκρατοῦντο αἱ φιάλαι, ἐρράγη καὶ ὀλόκληρον τὸ φορτίον του ἐκινδύνευε νὰ συντριβῇ. Τὸ αἶσθημα τοῦτο τοῦ τρόμου ἀποδίδει μετὰ θαυμαστῆς τέχνης ὁ ζωγράφος εἰς τὴν ἔκφρασιν τοῦ ὀψοκομιστοῦ (10,000 μάρκα).

Ἡ «Συμφωνία τοῦ Ἐαρος» εἶναι ἡ τελευταία σύνθεσις. Ὁμιλος πνευμάτων ἵπταται ὑπὸ τὸν ἦχον οὐρανόθεν μουσικῆς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν. Φῶς καὶ μύρον ἐκπέμπεται. Ἄλλ' ὅπου τὸ ἰδανικὸν προσκρούει εἰς τὸ γῆινον, ἀναφαίνεται ἡ πρώτη ἄκανθα (25,000 μάρκα). Αἱ Κεφαλαί, δεκαεννέα τὸν ἀριθμόν, εἶνε: Κεφαλή μικρῶς Ἑλληνίδος, Ἑλληνος μοναχοῦ, παιδὸς ἐξ Ἀνατολῆς, Ἑλληνόπαιδος μὲ ἐρυθρὸν σκουφον, Μοναχοῦ, Νεαπολιτάνου μὲ ἐρυθρὸν κασκέτον. Ἄνδρὸς μὲ λευκὸν τουρβάκον (παστέλ). Συρίζον παιδίον, Κεφαλή κορασίου, Μινιόν, Χωρικοῦ μὲ σκουφον, Γέροντος, Μελέτη παιδὸς ἐξ Ἀνατολῆς, Κορασίου μὲ λυτὴν κόμην, Κεφαλή γέροντος, Περιβεβλημένη γραῖα μὲ μαῦρον μαυδύλι τῆς κεφαλῆς. Ὁ προσκυνητὴς τῆς Μέκκας. Κοράσιον ἐκ Μεγάρων.

Εἰς τὴν «Νεκρὰν Φύσιν» ἀνήκουσι: Καπὸν, Ἀχλάδια, Ρόδια μὲ αὐγὰ πασχαλινά, Ἰχθῆς, χοιρομήριον καὶ σαλισσότον, Ρόδα καὶ ὑάκινθοι, καὶ ἄλλα.

Ἡ διατίμησις τῶν Κεφαλῶν καὶ τῆς Νεκρῆς Φύσεως ποικίλλει ἀπὸ 600—5000 μάρκων.

Εἰς τὰ σχέδια: Ἡ Μεταμέλεια. Εἰς τὸ βάθος τῆς εἰκόνης φαίνεται πλησιάζων ὁ ἄγγελος τῆς Συγγνώμης ἐνῶ ἀπὸ τοῦς πόδας τοῦ υἱοῦ, εἰς ὅρις, συμβολίζων τὰς τύψεις τῆς συνειδήσεως, ἀπομακρύνεται. Τὴν δυσχερῆ θέσιν ἀναπαριστᾷ διὰ Φαύνου ἐπιζητοῦντος νὰ ἐπισύρῃ πρὸς ἑαυτὸν Νύμφην.

Νύμφη ἀστείχομένη μετὰ τοῦ Ἐρωτος. Τέσσαρα σχεδιάσματα εἰς μίαν εἰκόνα παριστῶντα τὸ πνεῦμα (σχέδιον διὰ τοιχοκολλήσεως τῆς Ἐταιρίας τῆς τεχνῆς τοῦ Μονάχου). Κεφαλή τῆς Ποιήσεως (σχέδιον διὰ μετάλλου τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν). Πνεῦμα κρατοῦν Λύραν καὶ τέλος ἕτερον σχέδιον διὰ τοιχοκολλήσεως.

«Ὁ Ἀπολωλὸς υἱός». «Ἡ ψυχὴ τοῦ καλλιτέχνου». «Ὁ Χάρις» κατὰ τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν ὡς πορθμεὺς τοῦ Ἀχέρντος. Ὁ «Αἰών». Εἰς τὸν πίνακα τοῦτον ἀπεικονίζονται ἀριστερᾶ μὲν αἱ ἐπιστήμαι, ἡ φιλοσοφία, ἡ θεολογία, ἡ μαθηματικὴ κλπ. δεξιᾶ δὲ αἱ τέχναι, ἡ μουσικὴ, ἡ ζωγραφικὴ, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, ἡ γλυπτικὴ κλπ. ἀκολουθεῖ δὲ ἡ πόλις ἡ καταναύσουσα πάσας διὰ τῆς ὁδοῦ.

«Ἡ Φῆμη» (τίτλος ἐφημερίδος). Ἡ τιμὴ τῶν ἔργων τῆς κατηγορίας ταύτης ποικίλλει ἀπὸ 800 μέχρι 5000 μάρκων.

Ἡμιτελεῖς ἐλαιογραφίαι καὶ σχέδια εἶναι τὰ ἐξῆς:

«Ἡ Χαρά». (Ἡ Χαρὰ κατελθούσα ἵσταται εἰς τὸ μέσον χοροπηδούντων παιδιῶν). Τὸ πρῶτον σχέδιον τῆς εἰκόνης ταύτης εὐρίσκεται εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ἐργαστήριον τοῦ καλλιτέχνου, εἰς μίαν ἀδιέξοδον πάροδον τῆς ὁδοῦ Θεμιστοκλέους.

«Ἡ Δόξα τῶν Ψαρρῶν».

Τουρκικὸν Θέατρον. Ἑλληνικὸς Χορός. Ὁ Χριστὸς ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἑλληνικαὶ οἰκογενεακαὶ σκηναί. Ἑλλην ραψωδὸς καὶ ἄλλα τινα σχέδια.

Ἐπίσης ἀπέθανεν ἐν Καινουργῆβέργῃ τῇ 8 Ἰανουαρίου 1901 ὁ διακεκριμένος τοπιογράφος Μάξ Σμιδτ γεννηθεὶς ἐν Βερολίῳ τῇ 23 Αὐγούστου 1818.

Ἀπέθανε τέλος ὁ Ἀρνόλδος Μπαϊκλιν (Böcklin), ἐν Ἀγίῳ Δαμιανῳ τοῦ Φιεζόλε τῇ 16 (ν) Ἰανουαρίου 1901.

Δημοσιεύσεν ἐν ἄλλῃ σελίδι ὁμοιοτάτην εἰκόνα του ἐν προσηρῇ, κατὰ σχέδιον τοῦ R. Engelmann.

Ὁ Μπαϊκλιν ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἐπιφανεστάτων συγχομένων καλλιτεχνῶν. Ἐγεννήθη ἐν Βάλε τῷ 1827, ἐκ πατρὸς ἐμπόρου ὑφασμάτων.

ΑΓΓΛΙΑ
 Ὁ μέγας Ἄγγλος ζωγράφος Οὐμβέρτος Σκρόμερ ἐξετέλεσε ἐν ὕδατογραφίᾳ τὴν εἰκόνα τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας, ἐξηπλωμένης ἐπὶ τῆς νεκρικῆς κλίνης. Ἡ εἰκὼν αὕτη ἐγένετο τῇ ἐντολῇ τοῦ νέου βασιλέως Ἐδουάρδου. Προτελευταία εἰκὼν τῆς βασιλίσσης ἐν μεγάλῳ μεγέθει εἶνε, ἡ τοῦ Benjamin Constant, ἐν ἐρυθρωπῶ βᾶθει, χάριν τῆς ὁποίας ἐπὶ μακρὸν διέμευεν ὁ Γάλλος καλλιτέχνης ἐν Λονδίῳ. Ἡ εἰκὼν αὕτη, ἡτις θεωρεῖται ἀπὸ τὰ δυνάτωτερα ἔργα τοῦ Constant ἐξετέθη ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων ὑπ' αὐτῆς τῆς Βασιλίσσης

Ἐσπούδασεν κατ' ἀρχὰς ἐν Γενεύῃ, ἐν Βουζέλλαις, ἐνθα ἐργασθεὶς ἐκ τῶν Φλαμανδῶν ζωγράφων, ἐν Παρισίοις, ἐν Ρώμῃ. Ἡ οἰκογενεαὶα του ἐνεκα πολιτικῶν λόγων κατεστράφη, διήνυσεν δὲ ἔτη πέντε. Ἐνυμφεῖθη ἐπίσης πτωχὴν κόρην, ἀλλ' ὠραία, ἡτις πλειστάκις τῷ ἐχρησίμευσεν ὡς πρότυπον τῶν εἰκόνων του. Τὰ πρῶτα του ἔργα ἐξέβηκεν ἐν Μονάχῳ. Ὁ «Πᾶν παίζων τὸν ἀλλόν», ἐφείλκυσε τὴν γενναίην προσοχὴν.

Κατόπιν διωρίσθη καθηγητὴς τοῦ Παιδαγωγικοῦ τῆς Βιέττης, ἀλλὰ ταχέως ἐγκατέλειψε τὴν θέσιν ταύτην, ἐγκατασταθεὶς ἐν Ρώμῃ. Ἡ ὠραία φύσις τὸν ἐκράτησεν ἐκεῖ ἐπὶ πενταετίαν ἐργασθέντα παραγωγικώτανα. Περιήλθε ἀρκετὰ μέρη κατόπιν ἐν Γερμανίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ, προσκτησάμενος μεγάλην φήμην.

Ἡ Ἑλληνικὴ μυθολογία πολλὰκις καὶ ἐξῆχος ἐνέπνευσε τὴν μέγαν Γερμανὸν ζωγράφον.

Πλέον τῶν πενήκοντα ἔργων του δύνανται νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν. Ἐξ αὐτῶν ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρῃ τις τὰ ἐξῆς: Ἴδεῶδες τοπεῖον (1855), τὸ Κυνήγιον τῆς Ἀρτέμιδος, Πόλις παρὰ τὰς ὄχθας τῆς θαλάσσης, Ποιμὴν φυλάττων τὸ ποιμνιὸν του, Ρωμαϊκὸν καπηλεῖον, Ἡ Μαγδαληνὴ ὀρηνοῦσα τὸν Χριστόν, Ἡ Μοῦσα τοῦ Ἀνακρέοντος, Ἡ μάχη τῶν Κενταύρων, Ὁ Τρίτων καὶ αἱ Νηρηίδες, Ὁ Φαῦνος, Ἡ Σειρήν, Ἡ Ἀποκαθήλωσις, Ἡ Φθινοπωρινὴ Ἑσπέρα, Τὸ Ἐσρινὸν Ὀνειρον, Ἡ Νῆσος τῶν Νεκρῶν, Ὁ Προμηθεὺς, Τὸ Ἰερὸν Δάσος, Ὁ Θεὸς δεικνύων εἰς τὸν Ἀδάμ τὸν Παράδεισον, Αἱ Ναϊάδες παίζουσαι, Ἡ Σιγὴ τοῦ Δάσους, Ναυτικὸν εἰδύλλιον, Ἀφροδίτη.

Ὁ Μπαϊκλιν ἐν τῇ τελευταίᾳ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων εἶχεν ἐκθέσει μίαν ἀπὸ τὰς πολλὰς αὐτοπροσωπογραφίας του.

Εἰκόνας ἔργων τοῦ Μπαϊκλιν θέλειμεν δημοσιεύσῃ ἐν τῇ «Ἠρακοθήκῃ» λίαν προσεχῶς.

τὰ ἀνάκτορα ταῦτα θὰ εὐρίσκοντο ἐν Λευκάδι. Ἡ γνώμη αὕτη εὔρε συνήγορον τὸν Ὀλλανδὸν ἀρχαιολόγον κ. Οὐγκωπ, ὅστις κατέβη εἰς Ἑλλάδα, μετέβη ἤδη εἰς Λευκάδα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μετὰ τοῦ κ. Δαίρπελδ. Αἱ ἀνασκαφαὶ ἤρξαντο εἰς τὸ ἀνατολικὸν παράλιον παρὰ τὸν κόλπον Βλιχό.

Ὁ Διαγωνισμὸς τῆς γλυπτικῆς ὁ Διαγωνισμὸς ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας τῶν Φιλοτέχνων γλυπτικῆς πρὸ τινῶν μηνῶν προκηρύχθει ἐντολῇ τῆς πρὸς ἀνεγερσιν μνημείου εἰς τὸν ἀειμνηστον πολιτευτὴν Λομβάρδου ἐπιτροπῆς ἐν Ζακύνθῳ, ἔληξε. Ἡ ἑλληνικὸς ἐπιτροπὴ ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ κ. Βουλπιώτου, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γερμ. ἀρχαιολογικῆς σχολῆς κ. Δόρπελ καὶ τοῦ βουλευτοῦ καὶ προέδρου τοῦ Δημοτ. συμβουλίου Ζακύνθου κ. Κ. Λομβάρδου ὑπέβλεπεν εἰς τὴν Ἐταιρείαν τὴν κατωτέρω δημοσιευομένην ἔκθεσιν.

Ἡδη, ἐναπόκειται εἰς τὴν ἐν Ζακύνθῳ ἐπιτροπὴν νὰ προβῇ εἰς τελικὴν ἀπόφασιν. Εἰκόνας τῆς προκριθείσης προτομῆς, ὡς καὶ ἀποψιν τοῦ ὅλου μνημείου, τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν κρίσιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐγκριθέντος, δημοσιεύομεν ὧδε.

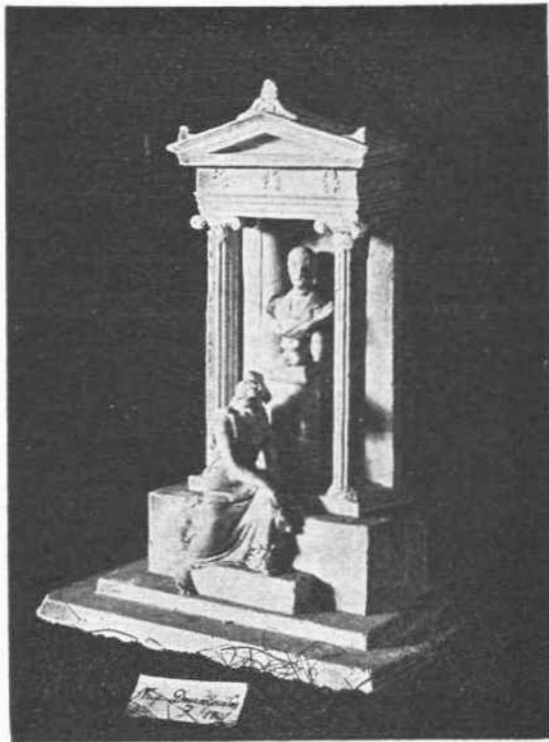
Ἡ ἔκθεσις τῶν κριτῶν ἔχει ὡς ἔπειτα :

Κίριε Πρόεδρε

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθείσης ἡμῖν παρὰ τῆς Ὑμετέρας Ἐταιρείας ἐντολῆς συνήλθομεν ὅπως ἐξενέγκωμεν τὴν κρίσιν ἡμῶν ἐπὶ τῶν ὑποβληθέντων προπλασμάτων διὰ τὴν ἀνεγερσιν μνημείου τοῦ μακαρίτου Κωνστ. Λομβάρδου.

Ἐκ τῶν ὑποβληθέντων κατὰ τὸν πρῶτον διαγωνισμὸν τριῶν προπλασμάτων, ἐξ ὧν τὸ ἐν ἀνευ προτομῆς, ἡ ἐπιτροπὴ ἐβίωρησεν ὁμοφώνως ὅτι οὐδὲν κατόρθωσε νὰ ἀποδώσῃ τοὺς χαρακτῆρας τοῦ μακαρίτου Λομβάρδου καὶ ἐπομένως οὐδὲν τούτων ἐθεώρησε προκριτέον.

Κατὰ τὸν ἄλλοτερον ἐνεργηθέντα διαγωνισμὸν, ἐν ᾧ καὶ μόνον ἔργον ὑπεβλήθη εἰς τὴν κρίσιν ἡμῶν. Καὶ τοι καὶ ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ἡ ἀπόδοσις τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ μακαρίτου Λομ-

Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Μνημεῖον Λομβάρδου

βάρδου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ τελεία, ἐν τούτοις ἡ ἐπιτροπὴ κρίνει τοῦτο ὡς τὸ σχετικῶς καλλίτερον τῶν εἰς αὐτὴν ὑποβληθέντων, θεωροῦσα ἐπαρκῶς κατὰ τὰ ἄλλα ἐπιτυχὴ τὴν ἀναπαράστασιν τοῦ ὅλου μνημείου, τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Γεωρ. Δημητριάδου ὑποβληθέντος

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰανουαρίου 1901.
Μετ' ἐξαιρέτου ὑπολήψεως
Ἡ Ἐπιτροπὴ
Α. Σ. Βουλπιώτης, Γ. Δορπελ, Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Ἐν τῇ Γαλλικῇ ἀρχαιολογικῇ σχολῇ ὁ παρεπιδήμιος ἀρχαιολόγος κ. Ποτιτιῆ ἔκαμεν ἐνδιαφέρουσαν ἀνακοίνωσιν περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς εἰκόνων τοῦ Πολυγνώτου.

Ὁ κ. Ποτιτιῆς εἰδικὸς μελετητὴς τῆς γραφικῆς τῶν ἀρχαίων, ἐξελέξε προσηφίλις αὐτῷ θέμα. Ἀτυχῶς τὰ ἀνακλυθέντα εἰρήπικα τῆς «Λέσχης» τῶν Δελφῶν οὐδὲ ἔγνος διέσωσαν τῶν περιφθόνων γραφῶν τοῦ Πολυγνώτου. Ὁ Γάλλος καθηγητὴς ἠθέλησεν ἀπλῶς διὰ τῆς ὁμιλίαις του νὰ διενκρινῆσθαι ἐν χωρίῳ τοῦ Παισανίου, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἐν τῇ Λέσχῃ τῶν Δελφῶν περίφημον τοιχογραφίαν τοῦ Πολυγνώτου ἧτις εἶνε ἀριστον ὑπόδειγμα συμβολικῆς ζωγραφικῆς—οἷαν ἐφήρμοσεν αὐτὴν εἰς τοὺς χρόνους μας ὁ Punic de Chanaan π. γ.—ἀπὸ πρὸς εἰς τοὺς θεατὰς τὸν χορὸν τῶν ἐπισήμων γυναικῶν τοῦ ἐγκλήματος καὶ τοῦ μοιραίου ἐκπροσωποῦσιν τὰ πάθη τὰ τραγικὰ καὶ τὴν εἰμαρμένην τὴν βρῦνουσαν τοὺς ἀνθρώπους, ὡς καὶ τοὺς κολαζομένους παραβάτας τῶν θεῶν νόμων (Τάνταλος, Σίσυφος κλπ.) πάντας δὲ τούτους, ἀποτελοῦντας οἰονεὶ τὸ πανόραμα τῆς Ἀμαρτίας, ἐπιβλεπομένους ὑπὸ τῆς θείας μορφῆς τοῦ Ὁρφέως, τοῦ ἀπατρός τούτου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ παραπλανηθέντος μεταξὺ τῶν Εἰδωλοκατρῶν, ὡς τὸν ὠνόμασεν ὁ κ. Ποτιτιῆ, στηριζόμενος εἰς τὸν θαυμασμὸν Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρείου καὶ θεωρῶν αὐτὸν ὡς εἶδος θεολόγου, τοῦ ὁποῦοι τὰ ὑψηλὰ ρήματα παρηγόρουσιν τοὺς πονοῦντας.

Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Προτομὴ Λομβάρδου

Τοῦ χοροῦ τῶν Ἀμαρτωλῶν Γυναικῶν, τῆς κλασικῆς ταύτης καὶ προδαντείου Κολάσεως προσέχε κατὰ τὸν Παισανίον ἡ Φαίδρα, ὡς κορυφαία τις τοῦ χοροῦ. Ὁ Παισανίος λέγει :

... Κάθηται μὲν ἐπὶ πέτρας (Ἀριάδην), ὅρα δ' εἰς τὴν ἀδελφὴν Φαίδραν, τὸ τε ἄλλο αἰωρούμενον σῶμα ἐν σείρῃ καὶ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέρωθεν τῆς σείρας ἐχομένην· παρῆγε δὲ τὸ σῆμα καίπερ ἐς τὸ εὐπρεπέστερον πεποιημένον συμβάλλεσθαι τὰ ἐς τῆς Φαίδρας τὴν τελευταίην.

Ἡ Φαίδρα λοιπόν, κατὰ τὸν Παισανίον, ἐκάθητο ἐπάνω εἰς αἰῶραν, καὶ διὰ τούτου ὑπεδήλωνεν ὁ ζωγράφος τὸ τέλος τῆς, τὴν δι' ἀπαγχονισμοῦ αὐτοκτονίαν. Ἄλλ' ὁ Ποτιτιῆ δὲν παραδέχεται τὴν ἐξήγησιν ταύτην. Ἡ αἰῶρα ἔχει ἄλλον λόγον. Ὁ ζωγράφος ἐθεσεν ἐπ' αὐτῆς τὴν σύζυγον τοῦ Θησέως ὡς μέλλουσαν νὰ ὑποβληθῇ εἰς καθαρμὸν τῆς ἀμαρτίας τῆς.

Ἐπρόκειτο ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ Σύντομοι εἰδήσεις νὰ γείνη καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις, οἷα ἐγένετο καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· ἀλλ' ἐματαιώθη, καθότι τὸ Ζαπτεῖον παρεχώρηθη διὰ τὴν Κυπριακὴν ἔκθεσιν.

—Νέον ἔργον ἐπεράτωσεν ἤδη ὁ ζωγράφος κ. Κωντόπουλος, τὴν προσωπογραφίαν τοῦ κ. Δοσίου.

—Ἀρκετὰ τιμητικὴ εἰδήσις διὰ τὸν ἐν Παρισίῳ συμπληροῦντα τὰς καλλιτεχνικὰς του σπουδὰς κ. Γαλλάνην. Προσελήθη ὡς ἑκτακτος συνεργάτης τοῦ «Soleil du Dimanche», διὰ τὸ γελοιογραφικὸν μέρος, ἀμειβόμενος λίαν ἱκανοποιητικῶς. Τὴν πρώτην συνεργασίαν του ἀναδημοσιεύομεν ἐν τῇ σατυρικῇ σελίδι τῆς «Πανακοθήκης».

—Ὁ κ. Φρ. Ἀριστεὺς ἀσχολεῖται εἰς τὴν σύνθεσιν ἀγροτικῆς εἰκόνας.

—Ὁ κ. Γερμανιώτης συνθέτει ἤδη τὴν «Σκέψιν» pendant τοῦ «Γεμβαροῦ», ἐπεράτωσε δὲ μίαν κεφαλὴν γυναικὸς ἐν κρητιδογραφίᾳ, ἀγορασθεῖσαν παρὰ τοῦ κ. Μαρίνου.

—Ἐν τῷ μακροχρόνιῳ Κοτζικιανῇ ἀποπερατοῦται ἡ ἀναθηματικὴ στήλη τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τοῦ 1897 πεσόντων φοιτητῶν. Θὰ στηθῇ ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ θ' ἀποκαλυφθῇ τῇ 25 Μαρτίου.

—Μετὰ πολλῆς δραστηριότητος ἐνεργοῦνται αἱ εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἐν Ἀθήναις ἀναστήλωσιν τοῦ ἀνδοιάντου Κολοκοτρώνη. Μέχρι τούτου συνελέγησαν 7,000 δρ.

—Ἐν διαμερίσματι ἀνοδοφράκτῳ τοῦ Κεντρικοῦ ἀρχ. μουσείου ἤρξαντο ὁ καθαρμῶν τῶν ἐν Κυθήροις εὐρεθέντων ἀγαλμάτων καὶ τεμαχίων. Ὁ καθαρμὸς ἤρξατο ἀπὸ τῶν χαλκῶν ἀγαλμάτων, τεθέντων ἐν ἀπεσταγμένῳ ὕδατι, ἵνα ἀποπλυθῶσιν ἐκ τοῦ ἄλατος.

Ἡ συγκολλησις ἀνετέθη εἰς Ἴταλόν τεχνίτην.

—Ὁ βουλευτὴς κ. Στράτος ἐκδώσας στρατιωτικὸν σύγγραμμα, ἐδήλωσεν ὅτι τὴν πρόσοδον ἐπὶ τῆς πωλήσεως θὰ καταθέσῃ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ στρατοῦ ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ἀπαργὴ ἐράνων διὰ τὴν ἴδρυσιν ἀνδριάντος εἰς τὸν Φαβιέρον, τὸν φιλέλληνα φαλαγγάρχην Γάλλον, ὅστις εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ὅπως βοηθήσῃ τοὺς Ἑλληνας. «Ἡ ἀνεγερσις ἀναθηματικῆς στήλης ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς Ἀκροπόλεως φερούσης τὸν ἀνδριάντα τοῦ Φαβιέρου δεικνύοντος τὴν Ἀκρόπολιν, ἐπὶ δὲ τῶν πλευρῶν τὰ ὀνόματα τῶν συναγωνιστῶν του καὶ τῶν πρώτων ἰδρυτῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, νομίζω, λέγει ὁ κ. Στράτος, ἐκπληροῦ τὸν σκοπὸν ἐπαρκῶς.

—Εἰς τὸν διακεκριμένον ζωγράφον κ. Λύτραν ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου νὰ φιλοτεχνήσῃ προσωπογραφίαν τοῦ θανόντος καθηγητοῦ Ἰω. Πανταζίδου.

—Οἱ γλύπτοι Λαζ. Φυτῆλης καὶ Ἰ. Λαμπαδίτης ἐπεράτωσαν τὴν ἀναθηματικὴν στήλην εἰς τὸν φιλέλληνα Ἴταλόν Σανταρόζα, πεσόντα ἐν Σφακτηρίᾳ τῇ

26 Μαρτίου 1825, ἐνθα καὶ θὰ στηθῇ. Τὸ ἔργον ἀνέλθων ἀντὶ 6,000 δρ. εἰργάσθησαν δὲ ἐπὶ 7 μηνῶν. Εἶνε ὕψους 5 1/2 μέτρων, περιστάνει δ' ἐν ἀναγλύφῳ ὀλόσωμον τὴν Νίκην προσφέρουσαν στέφανον δάφνης. Ἡ προτομὴ ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει γαλκογραφίας ἣν ἔδωσεν ἡ Γαλλ. πρεσβεΐα Ἀλλὰ τὸ μέρος ἐνθα θὰ ἰδρυθῇ ἐν Σφακτηρίᾳ εἶνε ἀπρόσφορον διὰ τὴν τοποθέτησιν τῆς στήλης. Ἐκεῖ ἀποσπασθέντων καὶ καταπεσόντων ὀγκολίθων ἐν τῇ παραλίᾳ εἶνε δύσκολον νὰ στηθῇ Ἐξελέγη δὲ τὸ μέρος τοῦτο διότι ἰσχυρίζονται τινὲς ὅτι ἐκεῖ κάπου ἔπαιον ὁ Σανταρόζας, ἀλλ' ὅσα δὲν ἀνευρέθησαν. Τὸ ἔργον εὐρήται ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ κ. Λαμπαδίτου, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἀ' νεκροταφείου, ἐγένετο δὲ κατόπιν διαγωνισμοῦ.

—Ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Αἴγυπτον χάριν καλλιτεχνικῶν ἐργασιῶν, ὁ δόκιμος Κερκυραῖος ζωγράφος κ. Σπ. Σκαρβέλης. Ὁ κ. Σκαρβέλης θὰ περιέλθῃ ὅλην τὴν Αἴγυπτον, ἐργαζόμενος ἐκ τοῦ φυσικοῦ, ἐπανερχόμενος δὲ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον εἰς Ἀθήνας θ' ἀπέλθῃ εἰς Ἰσπανίαν.

—Ὁ ζωγράφος κ. Μποκατσιάμπης ἔλαθεν ἐκ Ρώμης παραγγελίαν νὰ εἰσιμασθῇ δέκα ὀδατογραφίας, αἵτινες ἠγοράσθησαν προκαταβολικῶς.

—Δίαν προσερχῶς ὁ κ. Ροῖλδς ἀποπερατοῦναι τὸν μέγιστον ἐλαιογραφικὸν πίνακα αὐτοῦ, τὸν περιστῶντα τὴν μάχην τῶν Φερσάλων.

—Ἐπανελήφθησαν ἐν Ἐπιδαύρῳ, αἱ ἕνεκα τῶν ἐορτῶν διακοπεῖσαι ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἱερωῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ εὐρέθη δὲ, καθὰ ἐπιστέλλει ἡμῖν ὁ αὐτοῖσι ἔρρορος, μικρὸς κορμὸς ἀγάλματος.

—Ἐν Ἰθάκῃ ἀνευρέθη τυχαίως ὑπὸ χωρικῆς, καλλιεργούσης τὸν ἀγρὸν τῆς, ἀγαλμάτιον χαλκοῦν 15 ἐκταστῶν, περιστῶν γυναικῶν ἢ θεῶν, πιθανῶς τὴν Ἀθηναῖν ἢ Ἀφροδίτην, ἀρίστης τέχνης, μὲ κεκομμένους μόνον τοὺς βραχίονας. Τὸ ἀγαλμάτιον ἠγόρασεν εἰς εὐτελεῖ τιμὴν εἰς Ἀγγλὸς περιηγητῆς.

—Ἐπισκέφθη τὰς Ἀθήνας ὁ ἐκ Πατρῶν ζωγράφος κ. Ἐπ. Θωμόπουλος. Ὁ κ. Θωμόπουλος, νεώτατος, ἐσπούδασεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῆς Νεαπόλεως, ἐν ἣ ἔλαβε τὸ πρῶτον βραβεῖον εἰς τὸ γυμνὸν μεταξὺ 24 ἀλλοδαπῶν σπουδαστῶν, τὸν προσεχῆ δὲ μῆνα ἀπέρχεται πάλιν εἰς Εὐρώπην, ἐν ἣ θὰ διατρέψῃ ἐπὶ μακρόν. Εἰς τὴν παγκόσμιον ἔκθεσιν τῶν Παρισίων ἡ «Ὀδαλίσκη» του ἔτυχε τιμητικῆς μνείας, ἐν τῷ ἐπισήμῳ δὲ εἰκονογραφημένῳ καταλόγῳ ἐδημοσιεύθη μόνη αὕτη μετὰ τῶν «Δυσσεύων εἰδήσεων» τοῦ κ. Ράλλη, ἐξ ὅλων τῶν ἐκτεθεισῶν Ἑλλ. εἰκόνων. Ὁ κ. Θωμόπουλος, ὅστις πρὸς τοῖς ἄλλοις κέκτηται σπάνια προσόντα πνευματικῆς ἀναπτύξεως, θὰ παράσῃ ἀμέριστον τὴν ὑποστήριξιν του εἰς τὴν «Πανακοθήκην», ἧτις ἐκτός τῆς Ὀδαλίσκης του καὶ ἄλλα ἔργα του, τυγόντα ἐν Ἰταλίᾳ πολλῆς ἐκτιμῆσεως, θὰ δημοσιεύσῃ.

—Ὁ ζωγράφος κ. Μιχ. Σιγάλας ἀσχολεῖται ἤδη εἰς τὴν τοιχογραφίαν εἰκόνας τοῦ Παντοκράτορος ἐν τῷ νέῳ ναῷ τοῦ Ἀ' νεκροταφείου. Ἡ εἰκὼν κοσμεῖ τὸν βῆλον, εἶνε δὲ μεγίστη.

—Διεκόπησαν αἱ ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης τῶν Ἀντικυθήρων ἀνεκλύσεις τῶν ἀρχαιοτήτων. Ἡ ἐξακολούθησις αὐτῶν, ἧτις θ' ἀπαιτήσῃ μεγάλας δαπάνας, θ' ἀποφασισθῇ ἀργότερον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

—Σκέψις γίνεται ὅπως πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Πανεπιστημίου, εἰς τὸ ἀπέναντι τοῦ Κοραῖ ὑπόβαθρον στηθῇ ἀνδριάς, πιθανῶς τοῦ Ὑψηλάντου.

—Εἰς τὸ χωρίον Φανάρι τῆς Ἀνδριταίνης ἀνευρέθησαν ἀργυρὰ νομίσματα ἀρχαίας ἐποχῆς.

—Ἐπερατώθη ἡ ἐπιδιόρθωσις τοῦ Παρθενῶνος. Ἡ ἐπιτροπὴ ἧτις ἤρξατο νὰ παραλαμβάνῃ τὴν γενομένην ἐργασίαν θ' ἀποφανθῇ ποῖα ἄλλα ἐπιδιορθώσεις εἶνε ἀναγκαῖαι.

—'Απεβίωσε τῇ 20 Φεβρουαρίου ἐν Ζακύνθῳ ὁ γηραιὸς ἀγογράφος καὶ μέλος ἀντεπιστέλλον τῆς Ἑταιρείας τῶν Φιλολογῶν Ἰω. Ταμμάκης Ἔργα τοῦ Ταμμάκη εἶχον ἐκτεθῆ ἐν τῇ πρώτῃ καλλιτεχνικῇ ἐκθέσει τῶν Φιλολογῶν, κατόπιν δὲ, ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων, ἔνθα ἔτυχον βραβεῖου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ἄρτι ἐξεδόθησαν τὰ ἐξῆς ἔργα:
Die Englische Bankunst der Gegenwart ὑπὸ H. Muthesius (Ἀρχιτεκτονική) Βερολίνου.
Portraits et Souvenirs ὑπὸ K. Saint-Saens, ἀκαδημαϊκοῦ.—Παρίσις.
Ornamental Details of the Italian Renaissance ὑπὸ G. Middleton καὶ R. Garden (Λονδίνον).
The Origins of Art ὑπὸ V. Hinz. (Λονδίνον).
—Θυμωσία εἰκῶν τοῦ λόρδου Ροβέρτος ὑπὸ τοῦ ζωγράφου W. Nicholson ἐδημοσιεύθη ἐν ἐγγλῶν λιθογραφίᾳ.
—Τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν (ἀρθ. 95) φύλλον τοῦ Studio περιέχει τὰς ἐξῆς μελέτας: Τὸ νικητικὸν δῶδ ἐν τῇ ζωγραφικῇ. — Ἡ καλλιτεχνικὴ πινακοθήκη τῆς Γλασκώης. — Ὁ Ἀμερικανὸς καλλιτέχνης Blashfield. — Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ κυκλοφορήσῃ γαλλιστὶ τὸ Ἡμερολόγιον 1901 τοῦ Studio με λιθογραφικοὺς πίνακας.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΙΛΟΤΕΧΝΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΜΗΝΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τοῦ χοροῦ τοῦ δωθέντος ὑπὸ τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Γρ. Ζλατάνου ὑπολογίζονται νὰ φθάσουν τὰς 5,800 δρ. Μέχρι τοῦδε εἰσπραχθήσαν 3,700. Τὸ Διοικητικὸν συμβούλιον παμψηφεί ὠνόμασεν ἐπίτιμα μέλη τῆς Ἑταιρείας τὸν κ. Γρ. Ζλατάνου καὶ τὴν κ. Αἰκατερίνην Ζλατάνου, ἧτις καὶ ἐξελέγη συγχρόνως πρόεδρος τῆς ἐκ κυριῶν ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Καλλιτεχνικῆς σχολῆς, ὁ δὲ ἀριστος προσωπογράφος καὶ μέλος τοῦ Διοικ. συμβουλίου κ. Ἰ. Δούκας προσεφέρθη εὐγενῶς νὰ φιλοτεχνήσῃ ἐν ἐλαιογραφίᾳ τὴν προσωπογραφίαν τῆς κ. Ζλατάνου.

—Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα ἐξελέγησαν ἐπίτιμα μέλη ὁ κ. Μαυροκορδάτος, πρεσβυτεὺς ἐν Κων)πόλει, ἡ παρεπιδημοῦσα ἐπιφανὴς λογιὰ κ. Ἰουλιέττα Ἀδάμ καὶ τακτικά οἱ κ. κ. Μ. Παπαρηγόπουλος, ἀυλάρχης τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, Στ. Στρέϊτ διοικητῆς τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς, Δ. Σ. Βουλπιώτης, Α. Μόστρας, Α. Κωνσταντινίδης, Δ. Λαγοπάτης, Γ. Καραῦσος, Κ. Τροχάνης, Σπ. Γουναράκης, Ν. Σπυρομήλιος, Χ. Χρηστοβασίλης, Ἰ. Μινέτας, αἱ κυρίαι Ἄννα Παπαδοπούλου, Σοφία Σγλήμαν, ἡ δεσποινὶς Ἀγγελικὴ Στεφάνου καὶ ἀντεπιστέλλον μέλος ὁ κ. Σ. Βιττούρης, γεν. πρόξενος ἐν Τεργέστῃ.

—Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον ἐνεγράφησαν 7 νέοι μαθηταὶ εἰς τὴν Καλλιτεχνικὴν σχολὴν τῆς Ἑταιρείας. Τέσσαρες εἰς τὸ τμήμα τῆς τοπειογραφίας καὶ ὑδατογραφίας καὶ τρεῖς εἰς τὴν προσωπογραφίαν.

—Ὁ Ἄγγλος ναύαρχος κ. Κορβόλος Βέρσεφορδ κληθεὶς καὶ μὴ δυνήθεις νὰ παρευρεθῆ εἰς τὸν χορὸν τῆς Ἑταιρείας ἔσπευσεν ἐκ Θεσσαλονίκης νὰ πέμψῃ εἰς τὸ προεδρεῖον ἐξόχως κολακευτικὴν ἐπιστολήν, ἐκφράζων τὴν λύπην του, διότι δὲν μετέσχε τοῦ χοροῦ, ἐνεκα ἀναχωρήσεως αἰφνιδίως τοῦ στόλου.

—Ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκδιδομένη ἔγκριτος ἐφημερὶς «Ὁμόνοια» ἐδημοσίευσεν μακρὰν καὶ εὐφημοτάτην κρίσιν περὶ τῆς «Ἐπετηρίδος τῶν Φιλολογῶν», γραφεῖσάν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καθηγητοῦ κ. Ἀρβανιτάκη.

—Ἡ γῆρα τοῦ ἐπιτίμου μέλους καὶ ἐπιφανοῦς καλλιτέχου Ν. Γούζη ἀπέστειλε τὸ ἐξῆς εὐχαριστήριον γράμμα πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Ἑταιρείας.

Μόναχον 5 Φεβρουαρίου 1901.

Ἄξιότιμῃ Κυρίῃ Πρόεδρῃ

Βαθίως συγκατανεμένη ἔλαβον γινώσκων τοῦ συλλυπητηρίου ψήφισματος καὶ ἀνέγνωσα τὰς πλήρους συμπαθείας καὶ ἐκτιμήσεως ἐκφράσεις τὰς ὁποίας εἶχε τὴν καλοσύνην τὸ Ἑμετέρον Σωματεῖον νὰ μοὶ ἀπευθῆν ἐν ἡμέραις βαθείας πένθους, εἰς ὃ ἐδυσθῆ ἡ οἰκογενεὶά μου διὰ τοῦ θανάτου τοῦ πολυτιμίου μου συζύγου. Σῶς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὰς ἐγκαρδίους καὶ εὐκρινεῖς εὐχαριστίας μου ἐπὶ τούτῳ καὶ μεταδώσητε αὐτὰς εἰς πάσα τὰ ἀξιότιμα μέλη, μετὰ τῶν ὁποίων τόσον στενωπῶς συνεδίετο ὁ μικρῆς.

Μετὰ τῶν ἰδιαιτέρων πρὸς ὑμᾶς εὐχαριστιῶν παρακαλῶ, ἀξιότιμῃ κυρίῃ Πρόεδρῃ, νὰ δεχθῆτε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξέχουσας πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως μετ' ἧς διατελῶ

Ἀρτεμῖς Ν. Γούζη

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΥΠΟ ΤΑ ΠΙΕΣΤΗΡΙΑ

Ἀχιλλέως Νέν.—ΑΤΘΙΔΕΣ. Συλλογὴ ποιημάτων, ἀφιερουμένων εἰς γνωστὰς κυρίας τῆς ἡμετέρας κοινωνίας, ὧν θὰ παρατίθενται καὶ αἱ εἰκόνες ἐν Γερμανίᾳ ἐπιξεργασθεῖσαι. Ἐκτὸς τῆς ποιήσεως, τὸ βιβλίον θὰ ἔχῃ καὶ ἄλλην ἰδιορρυθμίαν, ὅτι θὰ ἐκδοθῆ εἰς ἐβδωμήεντα μόνον ἀντίτυπα, ἅτινα θὰ ἐωρηθῶσιν εἰς τὰς εἰρημένας κυρίας, δὲν θὰ κυκλοφορήσῃ ἐξ οὔτε ἐν παρ' ἄλλοις. Ἡ «Πινακοθήκη» ἐκ τῆς στενοτάτης ταύτης οἰκογενειακῆς ἐκδόσεως, ἔλαβεν ἤδη τρία ποιήματα, ἅτινα ἐξαιρετικῶς καὶ μόνη αὐτὴ θὰ δημοσιεύσῃ μετὰ τῶν εἰκόνων τῶν κυριῶν, τῇ εὐμενεῖ συγκαταθέσει των.

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ

Τάσου Καζῶτη ΝΥΜΦΑΙΑ (Ἡμερολόγιον τοῦ 1901 Ἔτος 6'). Ἀπὸ μίαν μικρὰν γωνίαν τῆς Αἰγύπτου, τὸ Barrage, ὁ φίλος ἡμῶν κ. Καζῶτης, δάκιμος δημοσιογράφος, μᾶς ἔστειλε κομψότατον καὶ ἐκτάκτως καλλιτεχνικόν τὸ Ἡμερολόγιόν του. Εἶνε ἡ πρώτη σχεδὸν καλλιτεχνικὴ ἑλληνικὴ ἐκδοσις, ἡ κατὰ τὸ πρότυπον τῶν ἐν Εὐρώπῃ πολυτελῶν ἐκδόσεων γενεμένη, με ἐγχρώμους εἰκόνας. Ἡ «Πινακοθήκη» ἐγκαρδίως συγκαίρει τὸν φιλότεχνον ἐκδότην, διότι εἶδεν ἐπὶ τέλος καὶ ἡ Ἑλλὰς βιβλίον τὸ ὁποῖον δύναται ἀνευθραδίστως νὰ κοσμήσῃ τὴν ἀριστοκρατικωτέραν βιβλιοθήκην. Λόγιοι οἱ κ. κ. Κ. Ραγκαβῆς, Η. Νιρβάνας, Γ. Σουρῆς, Δ. Γρ. Καμπούρογλος, Δ. Καλογερόπουλος, Ἀγ. Σημηριώτης καὶ ἄλλοι ἐγραψαν ὠραία ἄρθρα. Ἐν γένει ἡ καλλιτεχνικὴ διακόσμησις τοῦ βιβλίου εἶνε σπανία.

ΜΟΥΣΕΙΟΝ. Ἐβδομαεταίον Ἀθηναϊκὸν φύλλον, ἐκδιδομένον ὑπὸ Ἰ. Π. Χρυσανθοπούλου. Ἐξεδόθη τὸ Α', φύλλον με ποικίλην φιλολογικὴν καὶ κοινωνικὴν ὕλην καὶ εἰκόνας. Τὰ γραφεῖα: Ὁδὸς Νεμισματοκοπέου ἀριθ. 7.

ΣΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ

Σὺ δὲ θὰ ζῆς, γλυκύτατε πατέρα.
Θάσαι βαθεῖα στὸ μνημῆμά σου θαμμένος.
Ὅταν γιὰ μὲ θὰ βγῆ καινούσια ἡμέρα.
Ὅταν κ' ἐγὼ θὲ νάμαι εὐλογημένος

Στὸν ὕπνο τὸ στερονό σου βυθισμένος
Καὶ δὲ θὰ ἰδῆς τὴ δόλια μου μιτέρα.
Τὰ χεῖρα ποῦ θὰ ὑψῶνῃ στὸν αἰθέρα
Ἄψ' τὴ χαρὰ ποῦ θάμαι δοξασιμένος.

Δὲ θὰ τὸ ἰδῆς ἀλλ' ἀνοίξει τὸ στόμα
Καὶ δόσε μου, πατέρα, τὴν εὐχή σου
Πρὶν νεκρωμένο ἰδῶ τὸ μαῦρο σῶμα.

Καὶ τότε ἂν πιθυμῆς ἀποκοιμηῆσαι.
Θὰ κοιμηθῆς γιὰ λίγο μὲσ' στὸ χῶμα
Γιατὶ θὰ σὲ ξυπνήσῃ τὸ παιδί σου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

1. Πῶς δύναται νὰ μεταφρασθῆ καταλληλότερον ἢ λέξις **pendant**, καὶ πῶς ἡ λέξις **fond**, προκειμένου περὶ ἔργων τέχνης;
2. Ἡ τέχνη εἶνε ἐπιδεκτικὴ προόδου;
3. Τί ἐπιδρᾷ περισσότερο ἐπὶ τοῦ λαοῦ. Ἡ τέχνη ἢ ἡ φιλολογία;

Ἀπαντήσεις, συντιμῆαι πάντοτε, γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς 25 Μαρτίου. Εἰς τοὺς ἐπιτυχέστερον ἀπαντῶντας δωρεῖται τεῦχος καλλιτεχνικῶν εἰκόνων.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

«Ἡ Πινακοθήκη» θέλουσα νὰ ἐνισχύσῃ τὰς καλλιτεχνικὰς τάσεις τῆς συγχρόνου τέχνης προκηρύσσει διαγωνισμόν μεταξὺ τῶν καλλιτεχνῶν καὶ ἐρασιτεχνῶν, πρὸς ὑποβολὴν σχεδίου σχετιζομένου πρὸς τὴν Τέχνην, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ἔμβλημα τῆς «Ἑταιρείας τῶν Φιλολογῶν». Τὸ σχέδιον αὐτὸ θὰ χαραχθῆ ὡς σφραγὶς τῶν ἐπισήμων τῆς Ἑταιρείας ἐγγράφων, θὰ ἀνατυπωθῆ δὲ εἰς σήματα κερμιδοδόχης, ἅτινα θὰ φέρουν τὰ μέλη εἰς τὰς ἐκάστοτε ἐορτὰς τῆς Ἑταιρείας. Κάτωθεν τοῦ ὑποβληθέντος σχεδίου εἶεν νὰ τεθῆ ἐν ρητόν, ὅπερ θὰ ἐπιγραφῆ καὶ ἐπὶ φακέλου ἐνεσφραγίστου, περιελείοντος τὸ ἀληθὲς ὄνομα τοῦ διαγωνιζομένου.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν μόνον Ἕλληνες καλλιτέχνη δύναται νὰ μετὰσχῶσι ἐξ οἰκισθῆποτε μέρου. Μόνον δὲ τοῦ βραβευθέντος σχεδίου θ' ἀποσφραγισθῆ ὁ φακέλλος.

Πλήρης ἐλευθερία ἐμπνεύσεως, σχήματος,

παραστάσεως ἀφίσταται τῷ καλλιτέχνῃ. Τὰ σχεδιογράφηματα εἶεν νὰ ἀποσταλῶσιν εἰς τὴν Διοικητικὴν τῆς «Πινακοθήκης» (ὁδὸς Πινακῶτων 22α) μέχρι τῆς 10 Ἀπριλίου. Ἡ κρίσις θ' ἀνατεθῆ εἰς ἐπιτροπὴν ἐκ καλλιτεχνῶν.

Ὁ βραβεῖον θὰ δεθῆ τιμητικὸν μετάλλιον, ὑπὸ τῆς «Ἑταιρείας τῶν Φιλολογῶν», φέρον κεχαρμημένον τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχου καὶ τὸ ἐγκριθσομένον σχέδιον. τὸ βραβευθέν σίμενον δὲ μετὰ τῶν ἐπαινεθσομένων θὰ ἀμειψιωθῶσιν ἐν φωτοτυπίᾳ εἰς τὸ φύλλον τοῦ Μαΐου τῆς «Πινακοθήκης». Οὗτω θὰ δύναται νὰ κρίνῃ καὶ ἕκαστος τῶν ἀναγνωστῶν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως περὶ τοῦ κρείττονος σχεδίου.

Ο ΑΓΕΡΑΣ

Φύσιξε ὁ τροελλὸς ἀγέρας
Ὡ, τί λύσσα ποῦ τὸν θυρέφει.
Σύνεφα κυλοῦν ψηλά
Καὶ θαμπὸ ἀργοκυλᾷ
Τὸ ἀστὲρι τῆς ἡμέρας
Στ' ἀσπρομέλινα τὰ νέφη

Ἄνθη ἐσκόρπισε σ' τὸ χῶμα
Κι' ἀσπρολούλουδα στούς δρόμους,
Τὰ φευγάτα του φιλιᾷ
Ἐχυσαν ξανθὰ μαλλιά
Σὲ ἀγαματένιο σῶμα
Σὲ ἀλαθαστρένιους ὄμους

Τέτοιος εἶν κι' ὁ στεναγμὸς μου,
Σοῦ ξεπλέκει τὰ μαλλιά σου
Κι' ἀσπρολούλουδα κυλᾷ
Καὶ θερμὸ ἀπὸ ψηλά
Πέφτει μέσα στὴν ποδιά σου
Ἐνὰ δάκρυ τοῦ ἐρωτός μου

Κι' εἰπετα θαμπὸ κυλᾷ
Μέσ' στὴ συννεφιά τοῦ κόσμου.

ΤΙΜΟΣ ΜΩΡΑ ΓΙΤΙΝΗΣ

ἘΠΕΤΗΡΙΣ ΦΙΛΟΤΕΧΝΩΝ,

Ἐκτακτον τεῦχος περιέχον 36 φωτοτυπίας καὶ 33 τοιχογραφίας τῶν ἔργων τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως τῶν Φιλολογῶν, μετ' ἄρθρων καλλιτεχνικῶν, συνεργασίᾳ τῶν κ. κ. Κλ. Ραγκαβῆ, Γ. Ἀμπελά, Καλλιόπης Κεχαγιᾶ, Δ. Γρ. Καμπούρογλου, Ἀλ. Φιλαδέλφειος, Δ. Ι. Καλογεροπούλου, Σ. Μαρτζώκη, Γ. Πώπ, Ζ. Παπαντωνίου, Γ. Μωραϊτίνῃ, Α. Καρκαβίτσα, Γ. Στρατιῆν.

Ὀλίγα ἀντίτυπα ὑπολειφθέντα πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Πινακοθήκης» ἀντὶ δρ. 4 ἕκαστον. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἡ τιμὴ εἰς χρυσόν, προπληρωτέα.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΚΑΛΟΓΡΑΙΑΣ. — Έργον του έν Σμύρνη νεαρού καλλιτέχνου κ. Ευαγγέλου Ιωαννίδου. Ο ναός έν ώ τελείται ή χειροτονία είναι ή έν τή μονή τής Πάτριου ναός. Έν τή εικόνη παρατηρούμεν, ότι ένώ πάντοτε ή εικόνη τής Παναγίας είς τους ναούς τίθεται δεξιά, έν τώ ναώ τούτω, ή εικόνη είναι άριστερα. Τό έργον εξέτέθη πέρυσιν έν τή εκθέσει των Φιλολογικών, έφετος δε έν τή καλλιτεχνική εκθέσει τής Σμύρνης.

ΤΟ ΑΝΘΟΣ—Η ΓΡΑΦΙΣ. Αμφοτέρα έργα του ΑΗ. Mucha. Ο Mucha είναι ή ύπατος σήμερα των ζωγράφων των σχεδίων τής διαφημίσεως και τής διακοσμητικής έν γενεί. Είναι ή περιφημος σχεδιαστής των «Σκηνών και επεισοδίων τής Γερμανίας». Συνέθεσε τά προγράμματα (affiches) του θεάτρου τής Αναγεννήσεως έν Παρισίους διά τάς παραστάσεις τής Gioconde, τής Κυρίας μέ τάς Καμελίαις και άλλα.

Οί πίνακές του οί διακοσμητικοί είναι σήμερα πολύ του στυμού. Είναι συνεργάτης τής Illustration, του Figaro illustré, του Monde moderne, τής Vie populaire κτλ. Ο Mucha έγεννήθη έν Μοραβία τώ 1860.

Α. ΣΙΑΒΕΣΤΡ.— Τή 8 Φεβρουαρίου ήγγέλθη έν Παρισίους ή θάνατος του περφημισμένου ποιητού και λογογράφου Αρμάνδου Σιλβέστρ, του άρχήτως και φωτεινότατα συνδέσαντος τό όνομά του μέ τήν γαλλικήν καλλιτεχνίαν. Ο φυλλομετρών τά Παρισιά εικονογραφημένα περιοδικά και λευκώματα συνθέστατα θα συναντήση τό συμπαθές όνομά του κάτωθεν ποιητικών εικόνων των δοκιμωτέρων συγγρόνων καλλιτεχνών.

Ο Σιλβέστρ έγεννήθη έν Παρισίους τώ 1838, απέθανε δε έν Τολούζη.

Ολίγοι λόγιοι έχουν τήν φήμην του. Τά έργα του αναγινώσκονται από όλον τον κόσμον μετ' ενδιαφέροντος. Και ήρόμζετο ή τρυφερός στίχος έξώχως προς μίαν ώραϊαν κατατομήν ή έν σκινδελώδες γυμνόν, κάτωθεν του όποίου έμαίνετο κυριολεκτικώς από χάριν και ζωήν ή γραφή του. Είς τάς εορτάς και τάς καλλιτεχνικάς εκδόσεις ήτο άπαραίτητος

Ο Σιλβέστρ έν τούτοις διεκρίθη περισσότερο έν τή διήγημα, έν τώ όποίω καταπατάλησε τήν αγχιναιάν του είς προκλητικότητα έν τή περιγραφή, περιφρονών ένίοτε και αυτό τό φύλλον τής συκής. Έγιναν τά διηγήματά του περιζήτητα μέ τους ζωηρούς χαρακτήρας των ήρώων του, ήρίθμησε δε πολλάς θριαμβευτικάς εκδόσεις.

Ο Σιλβέστρ άφθονον κατηνάλωσε μελάνην. Χρονογράφος είς όλα σχεδόν τά Παρισιά φύλλα τά έλευστικώτερα καλλιτεχνικά φύλλα τον έχουν πρωτεργάτην. Ητο ή έξ επάγγελματος, δύναται τις είπειν, και άναντικατάστατος ύμνογράφος και ποιητής των καλλιτεχνικών θεμάτων.

Ο Σιλβέστρ έσπούδασε κατ' άρχάς μαθηματικά Έμαθήτισε έν τή Πολυτεχνική σχολή των Παρισίων, έμελέτησε τήν φιλολογίαν, υπήρκτησεν ώς υπάλληλος είς τό ύπουργείον των Οικονομικών και διεκρίθη ώς συγγραφέας άκούραστος και παραγωγικώτατος και πολυποικίλος, διότι και δραμα άκόμη έμμετρον έγραψε παρασταθέν έπιτυχώς έν τή «Γαλλική κωμωδία».

Η καρδιά του ένένετο έν Παρισίους έν μεγίστη στροφή κίση. Έκ α τ ό ν χ ι λ ι ά δ ε ς άνθρώποι ήκολούθησαν τό φέρετρόν του, πολλοί δε λόγιοι επίταφοι έξεφωνήθησαν. Θυμαστίαν προσφώνησιν άπήύθουε τώ έπιφανεί νεκρώ ή επίσης έπιφανής συναγωνιστής του Catulle Mendes, αρχόμενος ώς εξής :

• Πρώτην φοράν ύπάρχει σκότος περίξ σου, έντός σου. Ως ή καρδιά σου ήτο όλη περιπάθεια, και ώς τό πνευμά σου όλον φώς, ή βίος σου δεν υπήρξε άλλο είμή έρωσ και χαρά. Οί άνθρώποι και τά πράγματα, είς τά όποια είσέδουσε τό φώς σου, άκτινοβολούν και αυτά. Έπλαττες ένα κόσμον κατ' εικόνα σου και είς τάς θλίψεις, είς τάς κακίας, είς τάς άμφιβολίας, είς όλας τάς άσχημίας επέβαλλες τό παράδειγμα του κάλλους, δηλαδή τής ποιήσεως, ήτις ήτο αυτή αύτη ή ψυχή σου.

PUVIS DE CHAVANNES — Θυμαστίαν κεραλή του Γάλλου ιδιοτρόπου γλύπτου Rodin εικονίζουσα τον έπίσης διάσημον Γάλλον ζωγράπον Puviss de Chavannes. Ο Chavannes απέθανε τον Οκτώβριον του 1898, άφής δε έξοχα έργα έν οίς άρκετά έμπνευσμένα εκ τής Έλληνικής αρχιότητος. λ. γ. Τό δ ά σ ο ς τ ω ν Τ ε χ ν ω ν και Μ ο υ σ ω ν , ή ά ρ χ α ι α ό π τ α σ ί α κλπ. Περί του Rodin και του Puviss de Chavannes εκτενείς μελέται θα δημοσιευθώσιν είς προσεχές φύλλον τής «Πινακοθήκης».

Ο ΚΕΡΑΥΝΟΣ. — Συμβολικόν εκκεντρικόν έργον, όπως τά πλείστα έργα, του φίλου συνεργάτου μας κ. Φριζου Αριστέως. Ο θάνατος επί όστεώδους ήππου σύρει και όδηγεί τον Κεραυνόν είς τον κόσμον. Νυκτιά και όλιγον νευροπαθής έμπνευσίς, ήτις έδωκεν ευκαιρίαν είς τον καλλιτέχνην να δείξη όλην τήν δύναμιν τήν άδράν των γραμμών έν τώ σχεδίω, και τήν δύναμιν συγγρόνου του χρωματισμού, παραδόξου άλλ' έν ταυτώ και άρμονικου. Ο Κεραυνός μετά του Θανάτου, του Αρεως, των Νεφών του Σπτεμβρίου αποτελεί τήν τετράδα των έργων του Αριστέως, άτίνα προεκάλεσαν μέχρι τουδε τάς πλέον άντιφατικάς άλλά και τάς πλέον παραδόξους γνώμας των κριτικών μας.

ΦΡΕΝΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ. — Εύφρεστάτη άπεικόνοισι του πνευματικώς εργαζόμενου και φθίνοντος έν τή σκέψει, έν σχέσει προς τον μη εργαζόμενον, άλλά πυχνόμενον έν τή άδιαφορία ή τώ πλούτω. Ο φιλόσοφος σκέπτεται πώς τό αύτό ούναται να σταθή όρθιον, ένώ ή άλλος τό τρώγει μακαρίως! Η εικόνη αύτη είναι έν από τά άριστουργήματα τής σύμοριστικής καλλιτεχνίας

ΙΣΤΟΡΙΑ. — Έξοχον έργον του άειμνήστου Γύζη. Η Ιστορία κρατούσα τήν όαφνην χαράττει είς τάς δέλτους τής άθανασίας. Τήν εύμεινώς γοργηθησαν ήμιν εικόνα καύτην θα περιέχη ή κατά τον προσεχή μήνα εκδιδόμενος τής έθνικής εικονογραφημένης επετηρίδος ή «Ποικίλη Στοά» Η' τόμος, ού ή καλλιτεχνική παρασκευή θα σημειώση άληθή σταθμόν προσόδου είς τά Έλληνικά γράμματα.

«ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΙΔΙ». — Πλέον ή άπαξ παραστάθη έν Παρισίους ή «Ιφιγένεια έν Ταυριδί» κατά μελοποίησιν του Gluck 'Αλλ' ή έσχάτως έν τώ Έθνικώ θεάτρω Opera comique παράστασις υπήρξε θριαμβευτική. Η πρωταγωνίστρια κυρία Ρόζα Caron, ή διάσημος λυρική τραγωδός, προεκάλεσε άληθή ένθουσιασμόν, διά τό αίσθημα, μέ τό όποϊον έπαίξε, τήν περιπάθειαν τής φωνής, τήν φειδω είς τάς χειρονομίας, και τήν εκφραστικότητα τής φυσιογνωμίας.

Τής Caron έξοχον προσωπογραφίαν έχει κάμη ή μέγας προσωπογράφος Bonnat.

107210 (Εκ τής Πινακοθήκης του Μονάχου)

Καλλιτέχνη. — Η διεύθυνσις του ζωγράφου J. P. Laurens εις Notre Dame - des - Champs 73, του G6rome, Boulevard de Clichy 65

Φίλω τής «Πινακοθήκης» — Ισόθιος γραμματεός τής Ακαδημίας των Καλών τεχνών έν Παρισίους είναι ή Gustave Larroumet.

Κτησιμάχος. Πολιτικόν μηνησούον του Γύζη έν Αθήνας είναι άμφίβολο έν θα γίνη, διότι οί αναλαβόντες έγκατέλειψαν, φαίνεται, τήν ιδέαν. Καλλιτερον μηνησούον θα ήτο φρονούμεν ή εκθέσει των έργων του.

Μ. Φ. — Παρίσινασιον έργον του Μαυρίλλου.

Γ. — Η φωτογραφία είναι λίαν άνεπιτυχής. Αποστείλατε άλλην.

«ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ»,

Αγγέλλονται βιβλία και περιοδικά όσων ήθελεν αποσταλή τή Διευθύνσει αντίτυπον.

Έκαστον τεύχος τής «Πινακοθήκης» θα τιμάται μίς δραχμής και είκοσι λεπτών. Έξαιρητικώς τό α' τεύχος θα πωληθ ή αντί λεπτών όγδοόκοντα.

Τον προσεχή μήνα εκδίδεται τό θαυμασίον δώρον τής «Πινακοθήκης» προς τους συνδρομητάς τής μεγίστη έγχρωμος

ΦΩΤΟΤΥΠΙΑ ήτις θα διανεμηθ ή μόνον προς τους μέχρι τέλους Απριλίου προσληρώνοντας έτησίαν συνδρομήν. Διά πάντας τους άλλ-

λους, ή τιμή τής φωτοτυπίας ώρίσθη είς δραχμάς

Ο Κ Τ Ω

Αγγέλλομεν τούτο από τούδε τοίς αναγνώστιας ήμών, ίνα αποκλεισθ ή πάν παρόπιονον, καθότι τόσα άντίτυπα τής φωτοτυπίας θα εκδοθώσι, ένεκα τής μεγάλης δαπάνης, όσοι έσονται οί προσληρώσαντες συνδρομηταί.

Οί μη επιθυμούντες να έγγραφώσι συνδρομηταί, δέον έγκαίρως να επιστρέψωσι τό άνά χείρας τεύχος.

Διά πāsαν οίανδήποτε πληρωμήν προς τήν «Πινακοθήκην» δέον να προσάγεται τώ πληρώνοντι άπόδειξις φέρουσα τήν σφραγίδα του Περιοδικου, έντυπον αυξοντα αριθμόν και τήν υπογραφήν του Διευθυντου, άλλως ή πληρωμή είναι άκυρος.

Δεχόμεθα διαφημίσεις καταστημάτων, εκδόσεων κλπ., επί ιδιαιτέρα συμφωνία. Η «Πινακοθήκη» κυκλοφορούσα είς 2,000 άντίτυπα παρ ή άρίστη κοινωνική τάξει είναι έξοχον όργανον διαφημίσεως. Αναλαμβάνομεν τήν εκτέλεσιν καλλιτεχνικών άγγελιών.

Παρακαλούνται οί κρατούντες είσέτι άγγελίας τής «Πινακοθήκης» να επιστρέψωσιν αυτάς, ίνα αποσταλή τό φύλλον είς τους έγγραφέντας.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Β ΤΕΥΧΟΥΣ (ΑΠΡΙΛΙΟΥ)

Άρθρον υπό Σπ. Η. Λάμπρου. Ο Αλκιβιάδης έν τή Φλαμανδική καλλιτεχνία υπό Τ. Αμπελά.

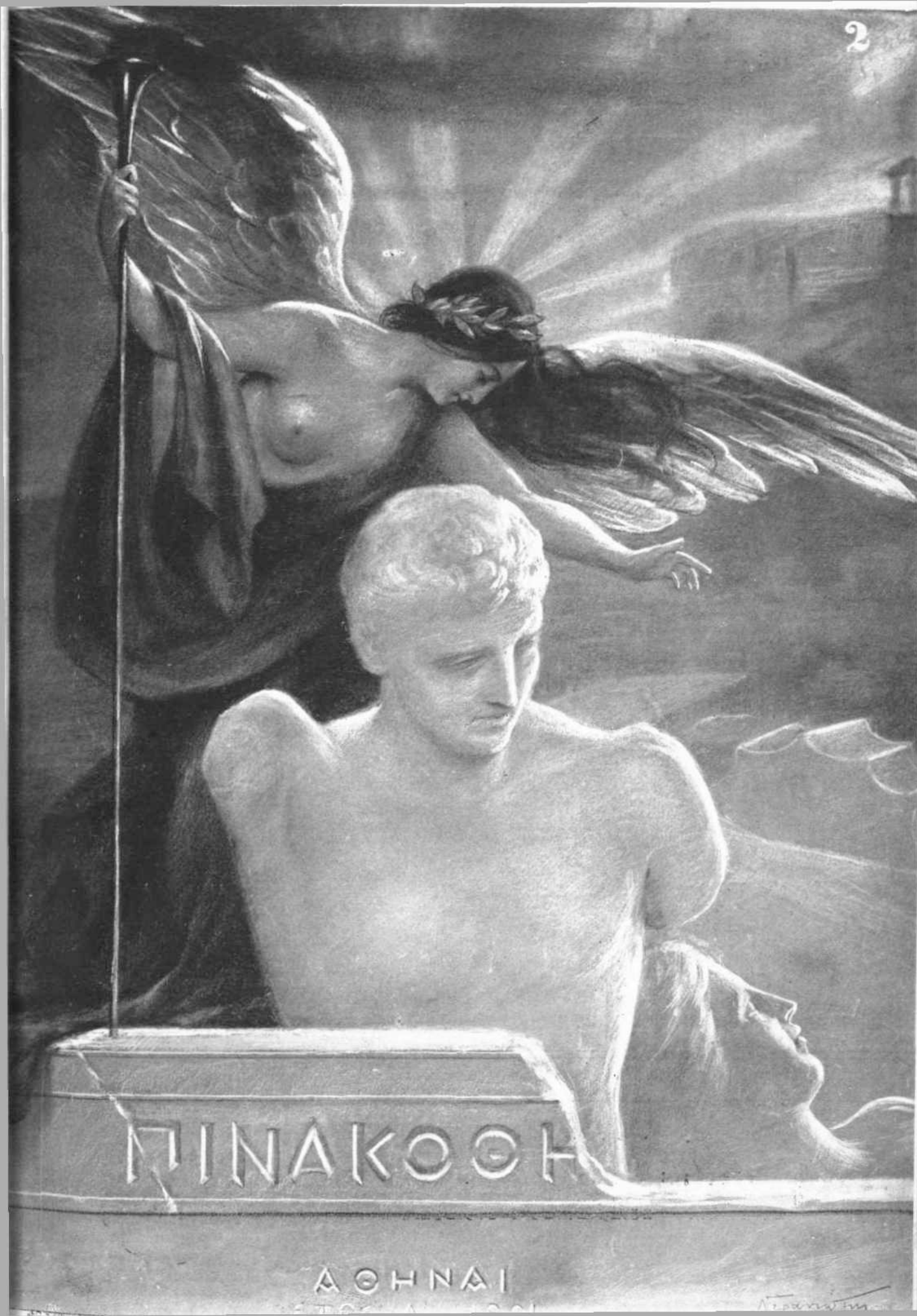
Τό ένδυμα έν τή τέχνη υπό Αλ. Φιλαδελφώος.

Νιοβίδαί, καλλιτεχνική μελέτη υπό Καλλιόπης Κεχαγιά.

Ίνδουίται έν Αθήναις υπό Δ. Γρ. Καμπούρογλου.

Η τέχνη κατά τον Μεσαίωνα. Ιστορική μελέτη, κατά διασκευήν Δ. Ι. Καλογεροπούλου.

Λίαν προσεχώς : ΣΠΥΡΟΥ ΜΑΤΣΟΥΚΑ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΙΝΑΚΟΘΗ

ΑΘΗΝΑΙ

Α. ΜΑΡΤΙΝΟΥ